

מגיל התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים החסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בני ברק - אלעד

גליון פיוחד לקראת יום חינוך הטהור
 פגבית השנתית לטובת פוסדות יעב לב בארה"ק
 יום ב' פ' ואתחנן בביהמ"ד הגדול בקרית יואל יע"א

שנה י"ב גליון תקע"א

דברים

איכה ישבה בדד

שני נערים התהלכו בדרך, כשעל צעדיהם נראה שאין רגליהם מכוונות אל מקום מסוים, אלא הלוך ילכו לאן שרגליהם יובילם ודמעתם על לחים בכבי תמרורים מאין הפוגות ואין מנחה להם.

האחד קרהו אסון, כאשר אביו ואמו מתו עליו בפתע פתאום, רח"ל, בחלותם מחלה שאין לה תרופה, עמד הנער בצער ובדאכון ולנוכה פניהם הכיט נר נשמתם הולך ודועך ואין לאל ידו להושיע, בראשונה נלקח מכנו אמו בחמץ, וצערו של אבא גבר במות אשתו, ולא עברה שעה שלימה עד שגם הוא שבק חיים לכל חי, עולמו של הנער הרב עליו בראותו כי נשאר לבדו כי אביו ואמו עזבוהו לאנחותו, וישא קולו בקינה ויללה.

השני גם עליו עבר את כוס התרעלה, כשביום בהיר אחד נכנס מחנה של צבא גדול בעיר מולדתו ושללו את כל הבא לידם, ואת האנשים לקחו בשבי לעבודת כפיה, והוא נמלט אז מן המקום וזה שנים רבות אשר נודד מעיר לעיר ודיוקנם של הוריו עומדת לנגד עיניו ומייחלות למצוא אהוביו אשר נפשו קשורה בנפשם, ובעברו על כל כפר הולך מכית לכית אולי בו ימצא את מבוקשו, כי לפי השמועות שהגיעו לאזניו, אביו ואמו עודם בחיים, ועל כן אינו נותן מנוחה לרגליו ונשבע בחייו כי לא יתן תנומה עד אשר ימצאם.

זה הראשון שקרהו אסון ואביו ואמו הלכו לעולמם, גדול כים שברו ואבדה ממנו תקוה, ובכיו הוא בכי של יאוש לאשר שבכיותו מוסב על צער ואבדון ומיילל על העבר שהיה ואיננו, ואם כן ימים ימימה יכבה עד אשר ייבוש מעיין דמעותיו ומעט מעט ישתכח אבלו מלבו, ויתחיל לערוך את חייו מחדש.

אך מאידך השני על אף שגם הוא ישב מבלי מכיר, מ"מ תקותו קרובה שביום מן הימים ימצא את שאהבה נפשו, בידעו כי מתהלכים הם בין החיים, ואם כן בכייתו הוא בכי של תקוה וגעגועים לאביו ואינו מקונן על העבר כי אם בוכה יום ויום ומתחנן על נפשו המתייסרת שישוב אל חיק מולידיו, גם אם שנים יעברו עליו ובהכרח יצטרך להתחיל את חייו מחדש בכל זאת לעולם לא תהיה קץ ותכלית לבכיותו עדי ימצא גואליו ויתחדשו כנשר נעוריו.

הנה כי כן אבלם של בני ישראל על חורבן בית המקדש אינו מוסב על העבר בלבד, כי אם כך לא ה"י נתמשך האבלות ימים ושנים רבים, וביום מן הימים היה נשכה מלוח לבם, אלא עיניהם תרים ומבקשים איה מקום כבודו, וכמ"ש בספ"ק זרע קודש דהנה אמרו ז"ל שרמזו השי"ת לאדם הראשון החורבן בית המקדש שמתחילין באותיות איכה, וז"ש ויקרא ה' אל האדם ויאמר לו "איכה", נמצא שפירוש תיבת איכה הוא מלשון אִיכָה, שכביכול שואל עלינו איה ואיפוא אנו, עד ימצא אותנו, וזה ע"י שאנו מבקשים אותנו בגלות ואנו שואלין איה מקום כבודו להעריצו, ולעתידי ימצא אותנו, ואנו נמצא אותו, ועל כן אנו בוכים ומייללים בכל שנה ושנה "איכה ישבה בדד" שאנו מבקשים איה מקום כבודו ועל כן אין תרופה למכתנו ומזור לנפשינו עד אשר יבוא יום הגדול והנורא אשר יאמרו "זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו", בב"א.

תוכן העניינים

- לקח טוב.....עמוד ג'
- דבש תמרים.....עמוד ה'
- בשפתי צדיקים.....עמוד ז'
- פרפראות לחכמה.....עמוד ט'
- פניני התורה.....עמוד י"א
- חוקים להורותם.....עמוד י"ב
- הילולא דצדיקיא.....עמוד ט"ז
- משולחן מלכים.....עמוד י"ח
- חסתי על עמלי.....עמוד כ"ה

צאה זה הדש מדור הליכות מלכי בקודש

בירור הלכות ומנהגי קודש
 מכ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

עמ' י"ד

מתוקה שנת העובד

עיף ויגע, תשוש וחסר אונים, חזר הכפרי לביתו באישון ליל כשכלי מחרישתו על כתיפו הכפופה, עוד יום של עבודה קשה ומפרכת עבר עליו בשדהו, בידים רפות הוא מפשיל תרמילו מאחורי גבו ונופל על מיטתו בשארית כוחותיו, מכונס בתוך עצמו הוא מתבונן בכאב האיך שנפל בגורלו שהוא יעבוד עבודה קשה ומפרכת לחרוש, לזרוע, לנכש, ולהשקות שדהו הדל כדי שתוציא פירותיה שבהם יכלכל את ביתו בלחם צר ומים לחץ, ובתוך כך נרדם.

מחשבותיו נודדות בתוך חדרי מוחו, גנוחי בתר גנוחי נשמעים מפיו באמצע שנתו כשלפתע מתחיל לצייר בדמיונו את גודל התלאה המחכה עליו למחרת מיד בעלות השחר, להתאמץ בכל כוחותיו לחרוש ולעדר שדהו בסדר נאה ומכוון, כדי שיוכל לראות בצמיחתה ופריחתה, אנחה כבידה נפלט ממנו כשתמונות עגומות מרצדות מול עיניו כשהוא עומד כפוף כהגמון ומלמולי זיעה נוטפות מפניו המיוסרות וחרוש שדהו ערוגה אחר ערוגה.

ויהי בבוקר והכפרי קם משנתו הטרופה, ואוזר כח וחיל וחוגר כלי עבודתו ויוצא לשדהו, ומיד בהגיעו הוא משפשף עיניו בתמהון, ונשאר עומד פעור פה כאיש נדהם, והנה רואה שכבר נחרשה שדהו באישון ליל, וכל השדה מוכנת ומזומנת וכאילו רק מחכה שיזרענה ויוציא ממנו פירותיה, ככה עמד שעה ארוכה מלא פליאה, עד ששכינו הקרוב אליו טפח לו על שכמו, וסיפר לו שהוא חרש לו את שדהו כהכרת הטוב על טובה שעשה לו לפני זמנים אחדים, הכפרי לא ידע את נפשו מרוב שמחה, ואכן זרע וקצר פירותיו ברינה ובהצלחה.

הנמשל הוא, כשאדם על אדמת אמעריקא יצ"ו העוסק ומתייגע על המחיה ועל הכלכלה מגיע לביתו בכל לילה ולילה, אחרי יום עמוס בעבודות אשר חלקם הצליחו מאד וחלקם הצליחו קמעא, הוא מתהפך על משכבו ומתאונן בינו לבין עצמו שהנה הפסוק 'אדם לעמל יולד' נאמר עליו דייקא, ומתבונן על כמה וכמה נסיונות ואופנים שכבר חישוב ועשה כדי להביא את ההצלחה המיוחלת, וביותר תדאג נפשו בלקחו במחשבתו שלמחרת מפטירין כדאתמול, ובבוקר יצטרך להתחיל מחדש להזיע ולעמול על פרנסתו, ומי יודע האם יעלה בידו להצליח במעשיו.

אמנם החכם שעניו בראשו, ותורם מהונו ל"מוסדות יטב לב דרב"י בארץ הקודש", הולך לישון במחשבות המפיות בו רוח חיים, רוח של תקוה ובטחון, כי הוא יודע שבשעה שהוא עדיין שוכב על יצועו, עומדים עכשיו מאות תינוקות של בית רבן שלא טעמו טעם חטא בארץ הקודש ומצפצפים בקולם אל הקב"ה לפני הלימוד ומתפללים אליו "זכות תורתנו ותפילתנו של חודש זו יעמוד לזכות הרבני הנדיב הי"ו שיצליח בכל מעשיו וכו'", ובשעה שהוא מתקן צעדיו ללכת לעבוד עבודתו, כבר סללו לפניו את הדרך, וכבר בקעו לפניו את השערי פרנסה והצלחה, אלו התינוקות של בית רבן שהתפללו ולמדו בזכות תרומתו הנדיבה.

מה שפר גורלו, ומה מתוקה שנת אותו נדיב ביודעו על משכבו בלילות שלעת כזאת יושבים ילדים טהורים בארה"ק ומתפללים שבכל אשר יפנה ישכיל ויצליח, ושהקב"ה יפתח לו את אוצרו הטוב מתוך הרחבה ובריאות השלימות. על כן תקוותינו איתנה שישמע חכם ויוסיף לקח, וכל אחד ואחד יבין את גודל ההזדמנות שיש בידו להרים תרומת ה' למוסדותינו הקדושים בארה"ק, ועל ידי כך ימנה עשרות ומאות סניגורים ומליצי יושר הלא המה הילדי תשב"ר צאן קדשים שיתפללו וילמדו למען הצלחתו.

לכה טוב

ליקוטים יקרים, מפי סופרים וספרים, ע"ד מוסר והסידות נאמרים

אלה הדברים, וברשי ומונה כאן כל המקומות שהכתיבו לפני המקום, משה רבינו תלה את קולר החמא לא בישראל, אלא בגרירות המקום אשר בהם חנו, שעל ידם נבשלו והתדרדרו לחמא, "כל המקומות" שדבעימו, ועד כדי כך היה משה מליץ טוב על ישראל. (אמרי שאול)

☆

אלה הדברים אשר דבר משה, על פי אשר קבלה בידנו שמוטל על איש הפרמי העומד על עמו להוכיחם ולעוררם לשוב לה; לשמור שפתיו לדבר מישרים שלא לגרום ח"ו איזה קיטרוג בדבריו, ויכלכל דבריו במשפטם שלא להכיר שום מעשה רע ומונוה ח"ו, ובין דין לדין יבקש רדמים מהעוור האמתי על עמו בית ישראל, כאשר ראינו מרביתנו ולה"ה כאשר עמדו להוכיח ולדרוש בשבת שובה וכדומה, הפכו פניהם בתוך הדרשה והתפללו לה' שיהא רע"א לכל יתעורר על דבריהם איזה בלבול וקיטרוג ח"ו, כי לבב עמו ישראל שורש הטוב, ועל הי דברי תוכחה יתעורר לבכם לטוב שיובלו לקבל השפעות טובות ממקור הברכה. ולה יש לרמוז שבין משה אדונינו בתוכחתו לעוררם לתשובה עילאה, ומינה כל חידון נפקין וכל השפעות טובות וישועות. וזה אלה הדברים אשר דבר, לשון הנהגה והמשכה לתשובה, כן דברי תוכחתו היה לעורר לתשובה, בכל זאת היה נזדר ונשמר שלא להזכיר בתוכחתו שום דמא ועוק, רק הכל ברמו במדבר בעירבה וגו', שלא לעורר קיטרוג ח"ו, בכדי שהיו ראויים שיובל לחמשך השפעות טובות וישועות ברדמים.

(יודעי מינה)

ובין תופל ולבן וחצרות, זה שנדמה לו שהוא צדיק וטהור כאילו כולו הפך לבן "ולבן" הייב לדעת שלאמיתו של דבר "וחצרת" עדיין הוא ניצב בחצר

החיצונה, ולא נכנס עדיין אל הקודש פנימה.

☆

וחצרות ודי זהב, וחצרות זו מחלוקתו של קורח, ודי זהב זו העגל, ולכאורה היה צריך להקדים ודי זהב שהעגל היה לפני מחלוקת קורח, אלא כל זמן שהיו ישראל דביקים במשה רבינו, הגינה עליהם זכות תפילתו למחול עוונם, אמנם כאשר הפרידו עצמם ממשה החלקו עליו "במחלוקתו של קרח" נתעורר מחדש קטרוג העגל, כי כשהולקים על הצדיק אין מגן עליהם זכותו.

☆

הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר, דבר זה הורה משה לישראל, כי ככל שמורבים אלמוד תורה, עדיין נמצאים בהתחלה "הואיל משה באר" שכמה שלומדים נמצאים רק בהתחלה "הואיל".

(בית ישראל)

☆

ה' אלוהינו דבר אילינו בחורב לאמר רב לכם שבת כהר הזה, גם כאשר הרב המקדש הרי יש לנו שיעור שהוא התורה הזאת, ובוה נתקשרים להקב"ה, כשלומדים את תורתו, וזה דברי ה' היינו כשלומדים אז כאילו ה' מדבר אילינו, וזה "ה' אלוהינו דבר אילינו בחורב" שגם 'בחורב' היינו אחרי שנחרב בית המקדש, אז יש לנו עוד דיבור השי"ת.

☆

איכה אשא לבדי מרחכם ומשאכם וריבכם, כל אחד מכם הוא נפרד לעצמו, וכאילו אהרים אינם קיימים לגביו, אלא רואה עצמו כבודד "לבדי" לפיכך איכה אשא לבדי מרחכם ומשאכם וריבכם, כאשר שורר ביניכם פירוד לבבות.

(תורת אמת)

☆

איכה אשא לבדי מרחכם ומשאכם וריבכם, הששו של משה רבינו היה

מהתנצאות של הנהגת הנשיאות ברכה, כפי שמוטל על כל מנהיג, שמוטל עליו הוא להיכשל בהתנשאות "אשא" היינו התנשאות, ועל זה חשש משה רבינו, שינהיג בהתנשאות, ואז תינמל ממנו העזרה והסיוע מן השמים, שהרי תועבת ה' כל גבה לב, כך שכל העול והעבודה של "מרחכם ומשאכם וריבכם" יפול עליו בלבד, וזה אמר "איכה אשא לבדי" בשביל שחשש שכל העול תיפול עליו.

(יודאים בשרה)

☆

כקטן כגדול תשמעון, לא כל העתים שוים, ויש שהאדם צריך להשפיל עצמו "כקטן" בכדי שלא יכשל בגאווה, ולעומת זאת קיים מצב בו עוק הוא להגביה רוחו, "כגדול" בכדי לקיים מה שנאמר זיגבה לבו בדרכי ה' שלא יפול ליאוש חלילה.

(תפארת איש)

☆

רב לכם סוב את החר הזה, באמצעות הדביקות ברכ ובצדיק שכדור, "רב לכם" אם יש לכם רב וצדיק שאתם מחוברים בו, "סוב את החר הזה" ניתן להכניע את היצה"ר הדומה להר.

☆

רפאים יחשבו אף הם כענקים, "רפאים" הצדיקים רופאי הנפשות, משתמשים לעתים ברוגז דרבנן, לצורך המתקת הדין מישאל, כך שאותו כעם אינו אלא מתנה טובה, לפיכך "חשבו אף הם" דרוך אפ"ם נחשב כעצם "כענקים" כמענק.

☆

לא תיראום כי ה' אלוהיכם הוא הנלחם לכם, רק כאשר תדעו שאין זה כוחכם ועוצם ידכם, אלא "ה' אלוהיכם הוא הנלחם לכם" אזי "לא תיראום" לא תצטרכו להתיירא מאויביכם, כי אז הפין ה' בידכם יצליח להכניע את אויביכם.

(ברית אברה)

שטייט אויף געדאווענטערהייט!...

אין אר"י:

איז שוין אינדערפרי

די תלמידי מוסדותינו גייען אין חדר,
די ערשטע זאך! זענען זיי מתפלל די
ספעציעלע תפלה פאר די תומכי
מפעל "החזקת מלמד"

דאהי איז נאך דאן:

טיף אינמיטן די נאכט

שטאק פינסטער; "יעדער" שלאפט נאך!!!
ווען דער תומך שטייט אויף אינדערפרי,
האבן די תשב"ר שוין לאנג מתפלל
געווען פאר אים!

שליסט אייך
אן אין מפעל

און די קינדער
וועלן מתפלל זיין
פאר אייך

• מגבית השנתי •

ביום חינוך הטהור

ב' ואתחנן תשס"ח

פון 6:00 ביז 12:30 אינדערפרי

אין ביהמ"ד הגדול

דבש התמרים

פנינים יקרים, מבאר הפרוה שרים,
רבותינו הקדושים עצי התמרים

קדושה וקיימא ולא תלוי במעשה צדיקים, וז"ש לכולם נתת בן זוג מושפע מהצדיקים, ולי לא נתת בן זוג שאיני מושפע מהצדיקים אך קדושה וקיימא מאלה, ועי"ז השיב לה השי"ת כנסת ישראל יהיה בן זוגך, עי"ד דאיתא בשו"ע אם רוב הקהל קבלו עליהם שבת המיעוט נמשכים אחריהם בע"כ, ואז הם מקדשים שבת בתוספת שלהם והם משפיעים קדושת שבת מבעוד יום, ונמצא גם שבת הוא מעשה צדיקים ע"כ, והנה הא דמוספין מן הקודש על החול דרשינן מקרא זכור את יום השבת לקדשו, ומבואר במכילתא זכרהו בכניסתו וביציאתו להוסיף מן החול על הקודש, ובמרכבת המשנה פ"י דדרשינן א"ת לרבות מדכתיב זכור א"ת יום השבת לקדשו, לרבות דמוספין מן החול על הקודש, והנה מבואר במדרש כי בעת שעמדה השמש בנבעוק ליהושע אמר יהושע שירה לפניו, וכיון שהסכים הי עי"י ועמד השמש מלומר שירתו מפני שירת יהושע נראה כי גדולים מעשה צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ, והנה אחז"ל כשם שעמדה חמה ליהושע כך עמדה לו חמה למשה, ובודאי הוכרה אז משה לומר שירה תחת החמה כנ"ל, ובוה יתבאר הכתוב אחרי הכותו את מלכי סיחון ועוג, אשר אז אמר משה רבינו לשמש דום ונדחה שירת השמש מפני שירת משה מטעם גדולים מעשה צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ, הרי שצריכין אנו להוסיף מחול על הקודש, וזה נלמד ממה שדרשינן האתן, ולכן הואיל משה באר א"ת התורה הזאת, שדרש האתן ולמד ענין תוספת שבת וגדולים מעשה צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ.

(כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א)

ה' אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלקי פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם. פירש"י אמרו לו משה אתה נותן קצבה לברכתנו וכיו אמר להם זו משלי היא אבל הוא יברך אתכם כאשר דבר לכם, ויבואר לפי מ"ש המפרשים כי בשעה שאדם מברך לחבירו יש לחשוש מפני המקטריגים שיעכבו שפע הברכה, אך כתבו כי חשש זה אינו רק בכרכת בשר ודם, אבל בכרכה הבא מאת הקב"ה אין לחוש כי בכל מקום שהשכינה מצויה אין שמן ואין פגע רע עי"ש, אולם מצינו עצה טובה להנצל מידי המזיקין אף בכרכה הבא מבשר ודם, והוא מ"ש חז"ל כל מילי דצייר וחתים וכי"ל ומני לית לך רשותא למישקל מיניה, היינו כל דבר שהוא מדוד ומנוי וכל דבר שהוא קשור וחתום אין להם למזיקין רשות לשלוט על זה, וזהו הביאור דבניי שאלו למשה למה נתן קצבה לברכתו והרי מפי הקב"ה נתברכו בלי גבול וקצבה, אמר להם זו משלי ובכרכת בשר ודם יש חשש מן המקטריגים שיעכבו שפע הברכה, ומן ההכרח לתת מספר וקצבה לברכתו שהיי דבר המדוד והמנוי, אבל הקב"ה בעצמו אין שמן ואין פגע רע, ועי"כ יכולה הברכה שתבא בלי מספר ובלי קצבה.

☆

אחרי הכותו את סיחון וגוי. ונראה בהקדם מ"ש בייטב פנים לפרש דברי המדרש אמרה שבת לכולם נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג, אמר הקב"ה כנסת ישראל יהיה בן זוגך, והנה כל העולמות תלויים ועומדים במעשה התחתונים ואחז"ל גדולים מעשה צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ, והנה כל המועדים תלויים בבית דין והם מעשה צדיקים, אבל שבת

אלה הדברים אשר דבר משה לכל ישראל. ויובן לפי דברי הרמ"ק מראפשיין זי"ע שאין שום קטרוג חמא יכול לבוא לפני כסא הכבוד מהמת קדושתו, ואמר בשם הספרי מוסר שבמקום שמכריזין החמא טובלין אותו העולם כמה וכמה טבילות, ולכן בודאי לא יכנס החמא לפניו ית"ש רק שורש קדושה הנמצא בעבירה כגון שעיי"ז יכול לעשות תשובה וגדולים בעלי תשובה, ולכן נכנס הקטרוג פלוגי עשה דבר שיש בו תיקון תשובה כך וכך ע"כ, ובוה א"ש שבפסוק ראשון אלה הדברים שנאמרה בבחי' זה הדבר ושכינה מדברת מתוך גרונו, עי"כ לא הזכיר החמאם בפירוש מלפניו ית' והזכיר רק ברמז, ורמז רק שורש הקדושה אשר בעבירה כי עשו תשובה על כל החמאם האלו, וכמ"ש בתרגום יונתן ודי זהב וכוי וכפר לך על עגל הדבא (דברי יוא"ל)

☆

ה' אלקי אבותיכם וגוי ויברך אתכם כאשר דבר לכם. ונראה בהקדם דברי האלשיך הקי לפרש הכתוב בני ציון היקרים המסולאים בפז איכה נחשבו לנבלי חרם מעשה ידי יוצר, והנה כשרואין עונש שהוא גדולה מאוד ר"ל, אז צריכים להתנחם כיון שזהו בוודאי עי"י הקב"ה בעצמו, ובוודאי יבא טובה מזה ע"כ, ולפי"ז יתבאר מאמר משה רבינו הי אלקי אבותיכם וגוי, ושאלו בניי אתה נותן קצבה לברכותינו, ועי"ז אמר להם ויברך אתכם כאשר דב"ר לכם, והיינו שהברכה עי"י הקב"ה יהיה באופן שהעונש היה בכחינת דיבור שהוא קשה יבא אליכם גם הברכה באופן גדול ורב מאוד עי"י הקב"ה בעצמו ובלי שום קצבה.

(יד יקותיאל)

!3,986

פאר דריי טויזענט-ניין הונדערט-זעקס-און-אנציג

נעמען תושבי קרית יואל!

• אנשים • נשים • וטרף •

וועלן די תלמידי מוסדותינו בעזהשי"ת מתפלל זיין אין די קומענדיגע חדשים

דורכדעם וואס זייער ראש המשפחה איז אנגעשלאסן אינעם

מפעל החזקת מלמד

כאפט איין מיט!

שליסט איין
אן אינעם
מפעל

און האט א חלק
אין אפראטעווען
דעם חינוך הטהור

אריאל פריד

מיר זענען קריטיש אנגעוויזן אויף די ווארימסטע שטיצע פון יעדן יחיד.

\$250

ברענגט מיט לכה"פ
אויפן פלאץ

• מגבית השנתי •

ביום חינוך הטהור

ב' ואתחנן תשס"ח

פון 6:00 ביז 12:30 אינדערפרי

אין ביהמ"ד הגדול

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מפיקים

בשפתי צדיקים

אלה הדברים אשר דיבר משה

הפיתקא נתפעל ושאל מי הוא האיש הזה, כי ראה בשמו אור גדול של מצוה שעשה עד שחשב שהוא צדיק, ונדע אז כי באותו רגע היה עוסק הלל לשמח חתן וכלה, כי ראה שלא רצה החתן ללכת לחופה כיון שהכלה לא היתה ביכולתה לקיים מה שהבטיחה, והאיש הזה נתמלא לבו רחמים עליה כי היתה יתומה ועניה, ובפרט שהיתה בת תלמיד חכם, ופיזר כל ממונו כדי שלא תתבייש, ואז הלכו לחופה בשעה טובה, והאור שזכה ע"י מצוה זו היה מאיר כל כך עד שהרה"ק מלובלין לא ראה עליו שהוא כלי ריקן, ובוה מוכן מה שאמר משה "הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וידועים לשבטיכם" ופרש"י שהם ניכרים לכם, שאם בא לפני מעוטף בטליתו איני יודע מי הוא ומאיזה שבט, ואם הגון הוא, אבל אתם מכירים בו שאתם גדלתם אותו, עכ"ל, וצ"ב האך יתכן שמשנה רבן של הנביאים לא ידע ברוח הקודש אם צדיק הוא או לא, אכן לפי הנ"ל אתי שפיר ודקדק בלשונו "שאם בא לפני מעוטף בטליתו" דהיינו אור המקיף של מצוה, ואיני יודע אם הגון הוא זה כי אולי עשה איזה מצוה גדולה וחסובה לפי שעה.

ובניכם אישר לא ידעו היום טוב ורע

שמעתי מפי הרב ר' אברהם לאנדמאן ז"ל מסטרעליסק, שבצעירותו נכנסו הוא ואחוזת מרעהו, אברכים צעירים, אל הרה"ק מהר"י מבעלזא זי"ע, לבקש על נפשם שלא יפלו ברשת הצבא, כי אז היתה גזירת המלכות שכולם צריכים לשרת בצבא, וכידוע היה הדבר כרוך בהרבה נסיונות, וענה להם הרב שאביו הרה"ק השר שלום זי"ע אמר בשם הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק זי"ע דכשאר משראלי אינו מקלקל הצלם אלוקים אשר עליו, אינו צריך לירא כלל מעול המלכות, ופירש בזה את הפסוק "ובניכם אשר לא ידעו היום טוב ורע", כלומר שאין מערבים טוב ברע, רק המה בבחינת כולו טוב, "המה יבואו שמה ולהם אתננה והם ירשוה", והוסף שבספ"ק איתא דכאשר ישנה גזירה קשה על ישראל, עומד אליהו מלאך השלום ומתחנן לפני הקב"ה שיבטל הגזירה, ושישלח אותו לבשר להם בשורה טובה שהגזירה בטילה, ולכן הר"ת מארבע תיבות הללו אישר לא ידעו היום הוא "אליה", להורות שאליהו מתחנן ומבשר שאנשים הללו אשר לא ידעו טוב ורע כנ"ל אין נכללים בהגזירה, וסיים הרב מסטרעליסק את סיפורו, שדיבורים הללו עשו רושם בשמים, ואף אחד מבני חבורה זו לא נלקח לצבא, ובדומה לזה שמעתי כי פעם בישרו להרה"ק מהר"י מבעלזא בשורה לא טובה, כי גזירה יצאה לקחת אברכים לצבא, והשיב: אינני חושש מזה כלל, כי אליהו הנביא לא גילה לי זאת.

(תולדות אלעזר, פאלטישאן)

פעם אחת ביקש הרה"ק בעל "אוהב ישראל" מאפטא זי"ע את משמשו בקודש שיביא לו הרבה ניירות, כי הוא רוצה לכתוב הרבה מכתבים לכל עיירות וקהילות ישראל שלא יתנו יותר כסף להיושבים באר"י בעיה"ק טבריה, שכן הם אוכלים יוך (מרק) בימות החול והם מתענגים על חשבון דרי חוץ לארץ, אחר כך ביקש ממנו שוב הרה"ק מאפטא שיביא לו עוד הרבה ניירות יותר ממה שאמר לו קודם לכן ורוצה לכתוב לכל עיירות וקהילות ישראל שיתמכו ביד רחבה לשוב היהודים בעיה"ק טבריה, ואפילו מי שדחוק לו פרנסתו יתן הרבה מעות, כי הם יושבים שם על התורה ועל העבודה, והתורה שלהם יקרה לפני הקב"ה יותר משלנו, ושאל אותו מעיקרא מאי קסבר ולבסוף מאי קסבר, ומה ראה לחזור על דבריו, ענה לו הרה"ק מאפטא זי"ע: הנה כי כן מציינו בתורה הק' שבטרים הוכיח משה רבינו את עם ישראל, פירט להם את כל העבירות והחטאים שעשו, ולמה עשה כך, אלא שם יבוא מקטרג וירצה לקטרג על עם ישראל, יגידו לו שכל מה שיש לך לומר כבר נאמר ע"י משה רבינו בתוכחה, ואין להם יותר מה להגיד, וכמו כן - סיים הרה"ק מאפטא - מי שירצה לקטרג על הכולל בטבריה, ידע שכל מה שיאמר כבר נאמר על ידי, כי כבר פירטתי את הכל. (הי אור)

אל כל ישראל

אברך אחד בא להרה"ק ה"תפארת שמואל" מאלכסנדר זי"ע בתחילת נשיאותו, אחר הסתלקות הרה"ק ה"ישמח ישראל" זי"ע, ובעת נטילת שלום עלה במחשבתו כי בביאתו לרבו ה"ישמח ישראל" זי"ע, כאשר הביט בצורתו הק' הרה"ק בתשובה, והלוואי שיזכה כן גם עתה, בשב"ק פתח ה"תפארת שמואל" זי"ע לומר תורה בפרשת השבוע, ואמר: כתיב "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל", וקשה משום מה היה צריך משה רבינו ע"ה לדבר דברי תוכחה, הלא מי לא ישוב לה: אם הביט בצורתו הק' של רבי כזה, אור פני משה, אכן י"ל שמשנה רבינו ע"ה הביט עד סוף כל הדורות, ופעל זאת לדורות הבאים אשר אפילו אם לא ישובו בהביטם בפני רבם, מ"מ ידבר אליהם דברי כיבושין ותוכחות, שעכ"פ ישובו ע"י דיבורו, וזהו "אלה הדברים אשר דבר משה", כי כל מנהיג הדור נקרא משה על דרך משה שפיר קאמרת, "אל כל ישראל", עד סוף כל הדורות.

וידועים לשבטיכם

ידוע העובדא שפעם אחת הביאו לפני הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע פיתקא של בעל עגלה עם הארץ וריק, ובעת קוראו

כותלי ביהמ"ד יוכיחו

"טעגליך" "זועכענטליך" און "חודש'ליך"

ווערן די כתות אין
אונזערע מוסדות
איבערגעפרישט...

מיט די רשימות פון
די נדיבי עם וועמען
עס געהער דער
זכות השבוע אדער
חודש אין די כתה

מקומך בל יפקד

שליסט אייך
אן אין מפעל

און די קינדער
וועלן מתפלל זיין
פאר אייך

מגבית השנתי

ביום חינוך הטהור

ב' ואתחנן תשס"ח

פון 6:00 ביז 12:30 אינדערפרי
אין ביהמ"ד הגדול

פרפראות לחכמה

מאמרים נהמדים, ע"ד דרוש מיוסדים,
בכתור ופרה משוקדים

בעה"ט. והיה אפשר לומר דלכאורה הוי פירוש המסורה כפשוטו דמשה רבינו הוכיחן כל כך על שהוצרכו להימול שנית כי כל העם הילודים במדבר לא נמולו וע"כ בא לרמוז מול סוף כאמור לעיל, וטעמא שלא נימולו הוא, מפני שלא נשבה להם רוח צפונת ואיכא סכנה בדבר, ואין לומר דשלוחי מצוה אינן ניוזקין דהא הוי כמו שכח הזיקא, וכמו כן בהא דאין מלין בקרומית של קנה הרי טעמא הוא משום דקסמין נבדלין ממנו, ולכאורה הא שלוחי מצוה אינן ניוזקין, וכ"ש בעידנא דעסיק ביה וצריך לומר דהא נמי הוי שכח הזיקא, נמצא דשני ענינים הנוכרים לעיל עולם בקנה אחד.

☆

ותקרבון אלי כולכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וישבו אותנו דבר את הדרך אשר נעלה בה ואת הערים אשר נבוא אליהן, וברש"י ז"ל בערבוביא ולהלן במתן תורה הוא אומר ותקרבון אלי כל ראשי שבטיכם וזקניכם ותאמרו הן הראנו וגו' אותה קריבה היתה הוגנת, ילדים מכבדים את הזקנים וכו'. יש לפרש הכוונה בהזכרת אותה קריבה הוגנת כאן בהתוכחה, דהנה יש לדון את אותה קריבה של קבלת התורה לטוב ולרע, דמה שכבידו את הזקנים לא היתה מחמת כבודם של זקנים אלא בגלל עצלותם של ילדים, ואילו דיזוותרם לשמוע את דבר ה' לא היו מכבדים את הזקנים, כי במקום שיש מצות ה' אין חכמה ואין תבונה וכו', אבל אח"כ כשחפצו ליכנס ולירש את הארץ, ורצו אל משה בערבוביא לבקשו שישלח מרגלים ולא הקדימו זה לזה כי חשבו דכל המקודם מוקדם לברכה, בזה נתגלה למפרע דמה שנהגו כבוד בשעת מתן תורה היה רק מחמת עצלות ולא מחמת כבוד הזקנים. וזה שאמר להם משה אותה קריבה היתה הוגנת כך דנתי אתכם מתחילה לזכות אבל עתה ותקרבון אלי כולכם בערבוביא, מזה למדתי דגם אותה קריבה לא טובה היתה.

☆

גם בי התאנף ה' בגללכם ויקצוף לאמר גם אתה לא תבא שם. מצינו בגמ' כל המוכה את הדברים אין חטא בא על ידו מאי טעמא שלא יהא הוא בגיהנם ותלמידיו בגן עדן, והנה לפי זה הטעם היה ראוי שלא תבוא חטא לידי משה שימנעוהו מבוא אל הארץ, שלא יהא הוא בחוץ לארץ ותלמידיו בארץ ישראל, אך יען כי חטאו ונקנס מיתה על יוצאי מצרים שלא יכנסו לארץ ישראל, אם כן נכשל משה רבינו ע"ה בחטא מדיבה, ולא שייך לומר שלא יהא בחוץ ותלמידיו בא"י שהרי אף הם כל יוצאי מצרים אינם בא"י ויהיה הוא כמוהם וזו שאמר גם בי התאנף ה' בגללכם ויקצוף לאמר גם אתה לא תבוא שם.

(חתם סופר)

במדרש פליאה הרוצה לידע שפנחס זה אליהו יראה מאלה הדברים, והיא פליא. והנ"ל עפ"י מה שהקשה בילקוט ראובני (פר' פנחס) איך אליהו מעיד ברקיע על מעשה בני אדם, והלא הוא רק עד אחד, והתורה אמרה על פי שניים עדים יקום דבר, ותי' בס' שמנה לחמו עפ"י דברי הוזה"ק (פר' אחרי) שבשעה שדרג פנחס לזמרי פרח נשמתו ונכנס בו נשמות נדב ואביהוא, וכיון שפנחס זה אליהו א"כ הרי יש לו שתי נשמות של שני בני אדם, ומשום כך יכול הוא להעיד ונחשבה עדותו כעדותם של שניים. אכן תי' זה הוא רק להסוברים שאליהו הוא פנחס, אבל אם אליהו אינו פנחס שוב קשה כקשיא הנ"ל איך אליהו מעיד והלא אינו אלא עד אחד. והנה את הדין הזה שצריכים להיות שני עדים מקרא מפורש הוא בספר דברים "על פי שנים עדים יקום דבר", ובוה יובן דברי המדרש הרוצה לידע שפנחס זה אליהו יראה מאלה הדברים, דהיינו מפסוק שנאמר בספר דברים "על פי שנים עדים יקום דבר" וממילא קשה איך אליהו מעיד יחיד, אלא ע"כ צ"ל שאליהו הוא פנחס ולכן נחשב כשני עדים.

☆

וחצירות ודי זהב. ופרש"י וחצירות במחלקותו של קרח ודי זהב הוכיחן על העגל שעשו בשביל רוב זהב שהיה להם וכו' והקשו המפרשים אמאי הקדים המאורח ואיחר המקודם שהרי מעשה העגל היה קודם מחלקותו של קרח. אמנם י"ל דהנה גבי העגל אמר משה התנצלות על ישראל לי ציית ולא להם דאמרת אנוכי ה' אלוך בלשון יחיד, אבל ע"י מחלקותו של קרח שטען ומדוע תתנשא על קהל ה' שכולם שמעו מפי הגבורה אנוכי ה' אלוך א"כ נתעורר שוב חטא העגל ולכן הוכיחם מקודם על מחלקותו של קרח. ועפ"י ל"פ המדרש בפרשתן הה"ד אלה עשית והחרשתי דמית היות אהיה כמוך אויחך ואערכה לעיניך, ר"ל אלה עשית במעשה העגל שאמרו אלהיך ישראל, החרשתי בהתנצלותו של משה לי ציית ולא להם, אבל דמית היות אהי כמוך ר"ל בחטא קרח שאמרת שהנני כמוך כי כולם שמעו מפי הגבורה אנוכי ה' אלוך א"כ שוב נתעורר עון העגל לכן רק אז אויחך ואערכה לעיניך.

☆

מול סוף. ובבעל הטורים איתא ב' במסורה הכא מול סוף, ואיך ושוב מול את בני ישראל שנית. ומפרש לה ע"פ מה שארז"ל חמשה דברים נאמרו בקרומית של קנה אין שוחטין בה ואין מלין בה וכו' (משום שכשוחטין אותם, קיסמין ניתין ומפרשים הימנה ואיכא סכנתא, רש"י שם) והכי קאמר ליה השי"ת ליהושע מול את בני ישראל בחברות צורים אבל לא בקנה סוף, עיי"ש, והדברים תמוהים דאדרבה איפכא משמע מלשון מול סוף וכבר תמה כן בהגדת

א גאנץ יאר

וועלן די קינדער מתפלל זיין אויף ספעציעלע בקשות וואס איר האט.

איין גאנצע וואך\חודש

זענען די קינדער אין אייער חדר מתפלל פאר אייך די ספעציעלע תפלה.

שטענדיג

וועלן אייך באגלייטן די זכותים.

שליסט אייך אן אין מפעל

און די קינדער וועלן מתפלל זיין פאר אייך

מגבית השנתי

ב'יום הינוך הטהור

ב' ואתחנן תשס"ח

פון 6:00 ביז 12:30 אינדערפרי אין ביהמ"ד הגדול

פנינים וחידושים בגמרא מס' ביצה הגלמוד במסגרת חבורת "יסודי התורה"

נר"נ ע"י אחד המגיל"ש

פניני התורה

אמירת מזמור לתודה בתשעה באב

מכיון שמקצר בזמן אכילת לחמי חמץ שבאים עמה, בערב יוד"כ מפני התענית, ובער"פ שאינו יכול לאכול הלחמי חמץ ומביאם לידי שריפה.

אמירת מזמור לתודה בת"ב

במגן אברהם (סימן נ"א ס"ק י"א) הביא בשם הגה"מ דיש נוהגים שאינם אומרים מזמור לתודה בתשעה באב, אמנם המהרש"ל (שו"ת סימן ס"ד, הובא במג"א שם) כתב על זה שטעות גדול בידי אלה שאין אומרים אותו דהרי בזמן המקדש היה יום טוב, והיו מקריבים קרבן תודה, וגם לעתיד לבוא יקריבו בו תודה, לכן יש לומר מזמור לתודה גם ביום תשעה באב עצמו, וכן נוהגים, וכן נפסק להלכה במשנה ברורה (שם ס"ק כ"ב).

ובספר הדרש והעיון (ויקרא) כתב ליישב דברי הגה"מ דיש נוהגים שלא לאומרה בת"ב, משום דהקרבת קרבן תודה צריכה להיות מתוך רגש שמחה, וכמו שנאמר בקרא (תהלים ק"ז) "ויזבחו זבחי תודה ויספרו מעשיו ברנה", ולכן היה המנהג שלא לאומרה בערב ת"ב ובת"ב כיון שאז אסור להיות בשמחה. ובה מפרש הא דאיתא בשו"ע (שם סי' נ"א) שיש לומר מזמור לתודה בנגינה, והטעם דכיון שאמירת מזמור לתודה היא במקום הקרבת קרבן תודה, והקרבת תודה היא בשמחה, לכן גם האמירה שהוא במקום ההקרבה צריך להיות בשמחה.

צום תשעה באב בזמן בית שני

הנה מדברי המהרש"ל משמע שבבית שני לא היו מתענים בתשעה באב על חורבן בית ראשון, וכן משמע פשוט בגמרא (ראש השנה י"ה), אך דעת הרמב"ם בפיהמ"ש (ראש השנה פ"ב) דבבית שני היו מתענים בתשעה באב על חרבן בית ראשון ועל שאר הצרות שאירעו, ובאחרונים העירו על הרמב"ם שמשפטות דברי הגמ' אינו משמע כן.

בגמרא (דף י"ט ע"א) "אין מביאין תודה בחג המצות מפני חמץ שבה".

דיני קרבנות כמעט שאינם שייכים הלכה למעשה בזמננו, שבעונותינו הרבים נחרב בית מקדשנו ותפארתנו, ואין אנו יכולים לעשות חובתינו בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא עלינו.

אך דין זה המבואר בסוגיין "שאין מביאין תודה בחג המצות", יש בוזה נפ"מ הלכה למעשה גם בזמן הזה, דהנה בזמן הזה מקיימים "ונשלמה פרים שפתינו", ובמקום להקריב הקרבנות, אומרים תורת הקרבנות, בבחינת כל הלומד תורת עולה כאילו הקריב עולה, ובוזה נחשב כאילו הקרבנו קרבנות בזמן הזה.

כדאיתא בגמרא (טילה ל"א) "אמר אברהם לפני הקב"ה, רבונו של עולם שמה חס ושלוש ישראל חוטאים לפניך ואתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה, אמר לו לאו, אמר לפניו רבונו של עולם כמה אדע כלומר מה אלמד לעשות כדי שיתכפרו עוונותיהם, אמר לו קח לי עגלה משולשת כלונד הקרבנות יכפרו עליהם, אמר לפניו, רבונו של עולם תינה בזמן שבת המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם, אמר לו כבר תקנתי להם סדר קרבנות, כל זמן שקוראין בהן מעלה אני עליהן כאילו מקריבין לפני קרבן, ומוחל אני על כל עוונותיהם.

ימים שאין אומרים בהם מזמור לתודה

דהנה נפסק בשו"ע (או"ח סי' נ"ג בג"ה) שאין אומרים מזמור לתודה בחול המועד פסח, מטעם "שאין מביאין תודה בחג הפסח", כיון שאין יכולים להביא הלחמי חמץ, ומזמור לתודה הוא במקום הקרבת קרבן תודה. כמו"כ אין אומרים מזמור לתודה בשבת וביו"ט שהרי אין מביאים קרבן תודה בשבת ויו"ט. וכמו כן בערב פסח ובערב יוה"כ"פ אין אומרים, מפני שלא היו מקריבים בימים אלו תודה

ויה"ר שיקויים בנו הפסוק (זכריה ח' י"ט) פה אמר ה' צבקות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים, במהרה בימינו אמן

הלכות ודינים, מפסקי הראשונים והאחרונים, עם תוספת ביאורים וטעמים שונים

הוקים להורותם

דינים הנוהגים בתשעה באב ובשבת ערב ת"ב (ב)

נערך ונסדר ע"י הרב יהואל מיכל אברהם פרידמאן שליט"א

שבת ערב תשעה באב

מנחה - אין אומרים צדקתך במנחה (ש"ע סי' תקנ"ט, דת"ב איקרי מועד ואין אומרים צדקתך בעיר"ט).

טיול - לא יטייל אדם בערב תשעה באב מחצות ואילך, ואף אם חל ער תשעה באב בשבת (מהר"ל וגר"א בפירוש דברי הרמ"א) וי"א דאסור כל היום (פמ"ג ומסיק וצ"ע).

לימוד תורה - נחלקו הפוסקים אי מותר ללמוד, י"א דאסור כי אם דברים המותרים ללמוד בתשעה באב (רמ"א), וי"א דמותר ללמוד עד הלילה (ט"ז ועוד, שאין אבילות בשבת וכמו דמותר בבשר ויין, ובבכור שור הקשה על הט"ז דאינו דומה לבשר, דבשבת נצטוינו במצות עונג דכתיב וקראת לשבת עונג ולא נצטוינו בשמחה, ולכן אכילת בשר שהוא עונג אסור למנוע בשבת, משא"כ לימוד התורה שהיא שמחה).

קלי צום וכדו בשבת - מותר לקחת גולות להקלת הצום, ויערבם במאכל או במשקה, ונכון לערבם מער"ש (עיי' ש"ת מנח"י ח"ו סי' כ"ח, ובש"ת שבה"ל ח"ג סי' ל"ו לגבי לקיחת רפואה בשבת עם מאכל ומשקה, וכן כתב להתיר בקובץ מבית לוי).

סעודה שלישית

סעודה שלישית שהוא הסעודה המפסקת, אוכל בשר ושותה יין, ומעלה על שולחנו אפילו כסעודת שלמה בעת מלכותו (טור בשם הרא"ש וש"ע).

ובס' ערך ש"י כתב דאלו האנשים שבשאר שבתות בסעודה שלישית אינם רגילים בבשר ויין, ורק עתה ברצונם למלאות כריסם בבשר ויין - לא יפה הם עושים (עיי"ש שהאריך בדוק דברי הבי"ו).

ויכול לאכול ביחד עם בני ביתו ולברך בזימון (מש"ב בשם א"ר).

והמנהג הוא לזמר כל הזמירות של סעודה שלישית, ובזמירות דברי יואל מובא שרבינו הקוה"ט ז"ע ערך בשבת זו סעודת רעוא דרעיון רביים כמו בכל שבת, וזמרו כל הזמירות ולא אמר דברי תורה, והמשיך עם הזמירות עד זמן צאת הכוכבים (בענין אי אפשר לאכול ביחד עם רבים במ"א סובר דלא ישב בסעודת חברים ובמש"ב מביא מס' בכור שור דסובר דמי שרגיל בכל שבת לסעוד עם חבירו ומונע בשבת זו היו כאבילות בפרהסיא).

וצריך להפסיק את האכילה קודם שקיעת החמה, ובשנה זו בשעה - 7.30

והמברכים ברכת המזון על הכוס יכולים לשתותו לאחר ברכת המזון.

המפסיק את סעודתו ומברך בהמ"ז זמן מה לפני תחילת זמן התענית ובדעתו לאכול או לשתות עוד - אינו צריך להתנות בהדיא שאינו מקבל עליו עדיין

התענית ויכול לאכול ולשתות עד השקיעה (דבערב ת"ב שחל בימות החול המפסיק סעודתו לפני השקיעה צריך להתנות בפה או בלב שאינו מקבל עליו התענית עד השקיעה, ואז מותר לו לאכול ולשתות, אבל בערב ת"ב שחל בשבת א"צ להתנות כיון דאסור להראות עינוי בשבת ומסתמא כשהפסיק סעודתו לא נתכוין להפסיק לשם תענית (שעה"צ סי' תקנ"ג סק"ג).

מהשקיעה עד צאת הכוכבים

מהשקיעה עד צאת הכוכבים אסור לעשות שום סימן אבילות ולכן אין חולצים המנעלים רק במוצ"ש וכן יושבים כרגיל.

שאר ענינים הנוהגים בתשעה באב אכילה, רחיצה, וסיכה - אסורים מהשקיעה.

ובזמירות דברי יואל מובא שרבינו ז"ע היה נוהג להחמיר לעצמו בכל מוצ"ש להמתין עד חצי שעה אחר זמן ר"ת, בשבת כזו לאחר זמן ר"ת חלץ מנעליו והשטרימיל, ושכב על המטה עד חצי שעה לאחר הזמן, ואמר שאביו מרן הקדו"ט זלה"ה שכב על מטתו בש"ק שחל בת"ב או ערב ת"ב שחל בשבת מצאת הכוכבים לשיטת ר"ת עד חצי שעה אחר צאה"כ וטעמו ונימוקו עמו דלפי שיטת ר"ת אחרי שהגיע זמן לילה אסור כבר לנעול הסנדל, וכן לישב ע"ג הספסל כיון שכבר לילה, ובהיות שהחמיר על עצמו בכל שבת קודש שלא לעשות מלאכה עד חצי שעה אחר זמן צאה"כ.

מוצאי שבת

הבדלה

בצאת השבת אומרים ברוך המבדיל בין קודש לחול, ופושטים בגדי שבת ומלבישים בגדי חול, ואומרים אתה חוננתנו בתפילה, ואח"כ מברכים על ב' נרות בורא מאורי האש, ואין מברכים על בשמים.

וכן יש להזהיר הנשים לומר ברוך המבדיל, והנשים יברכו בבית ברכת מאורי האש (עיי' ביאור"ל סי' רצ"ו ד"ה לא דמסתפק אי נשים מברכות על הנר, ומנהג העולם דמברכות, ועיי' שבה"ל ח"ז סי' ע"ז).

חולים וכדו - חולה או מעוברת או יולדת וכדו' שמתירים לאכול בת"ב צריכים לעשות הבדלה (שערי תשובה בשם פוסקים) ולכתחילה יבדילו על שכר [ביר] (ש"ת מנח"י ח"ח סי' ל') ואם אין להם שכר יכולים להבדיל על מיץ ענבים, ואם אין להם גם מיץ ענבים יכולים להבדיל גם על יין (פוסקים).

ויש פוסקים המקילים לנשים שיכולות לאכול בלא הבדלה (ועיי' בס' מרא דשמעתא בדיני הבדלה דנשים יכולות

ואף בשנה זו אין להדיח את כלי השבת עד יום א' לאחר חצות, ומותר להשרות את הכלים במים בכדי שיוכלו אח"כ להדיחן בקלות.

נשים המבשלות וצריכות לרחוץ התבשילין [כגון הבשר] או להדיח הכלים מותרות בזה. אף דממילא רוחצות גם ידיהם.

אמנם נכון שירחצו במים צוננים ולא במים חמים (פמ"ג אוסר בחמים, ובכ"ח הקיל בחמים כשצריכה לכך).

טלית ותפילין במנחה

הטלית ותפילין מניחים בעת תפילת מנחה, (ובשחרית אין מניחים עפ"י המדרש שהקב"ה קרע טליתו והשליך משמים ארץ זו תפילין ובמנחה דמניחים הטעם בזה או משום דלעת ערב הציתו האש במקדש ונתכפרו העוונות או בכדי להראות נחמה בו ביום). והרגילים להניח תפילין דרבינו תם בכל השנה מניחים גם בת"ב.

מוצאי תשעה באב

הבדלה

מבדילים על היין ואין אומרים הפסוקים הנה קל ישועתי וגו' (דפסוקים אלו אומרים רק במוצ"ש דהם מיוחדים לסימן טוב ולהצלחה לכל השבוע).

ואין מברכים על נר ובשמים (דהם שייכים רק למוצ"ש). והמבדיל בעצמו מותר לו לשתות היין, (משנ"ב בשם דג"מ, ויש המחמירים גם בזה לקחת שכר או ליתן לקטן).

אשה - אשה שבעלה מתאחר לבוא מביה"כ"נ וקשה לה להמתין בצום - יכולה לשתות מים אף לפני הבדלה (כדפסקי' בסו"ר רצ"ט דמותר לשתות מים לפני הבדלה).

קידוש לבנה

המנהג לקדש הלבנה במוצאי ת"ב, (בה"ט סי' תקנ"א סק"ה יעוד), וצריך לטעום דבר מה, וללבוש המנעלים קודם שיקדש הלבנה (משנ"ב סי' תל"ו בשם אחרונים, ורק באם לא יחא לו מנין אח"כ, אם יטעום מוטב שיקדש בציבור).

ואנשי מעשה נוהגים לילך לטבול במקוה קודם קידוש הלבנה, משום דבקידוש לבנה יש בה משום קבלת פני השכינה, ובבוקר לא טבלו.

הזיזה וכיבוס במוצאי התענית

כל הדברים האסורים בתשעת הימים, צריך להחמיר בהם עד יום עשירי בחצות, (דעיקר שריפת בית מקדשינו ה' ביום העשירי).

ולכן אין לאכול בשר ואין לשתות יין ואין לרחוץ ולהסתפר ולא ללבוש בגדים מכובסים וכו' עד חצות (ופרטי דיניהם כמו שכתבנו בגליון הקודם בנידני ט' הימים).

לאכול בלא הבדלה בשעת הצורך, וכ"כ בקובץ מבית לוי בשם בעל שבט הלוי שליט"א דבת"ב שחל ביום א' יש להקל לנשים לאכול בלא הבדלה מספק ספיקא דשמא נשים אינם חייבות כלל בהבדלה, ושמא כדעת הרמב"ן דכשחל ת"ב במוצ"ש אין חיוב הבדלה (כלל).

ויכול הבריאה לעשות הבדלה לחולה או אשה והם ישתו ויוצא גם הוא ידי חובת הבדלה (שבה"ל ח"ח סי' קל"ט).

קטנים - קטנים האוכלים בתשעה באב, המנהג הוא שאוכלים בלא הבדלה (בשול"ת מהר"ל דיסקין (בקר"א סי' ע"ב) כתב דקטן יבדיל משום מצות חינוך, אולם הרבה פוסקים כתבו דהמנהג שאינם מבדילים, וכ"כ בספר מרא דשמעתא ושם הובא הטעם דאין לתת לקטן להבדיל משום דילמא אתי למיסרך, דהיינו שיתרגל להבדיל אף בגדלותו).

תשעה באב

אמירת הקינות

בשעת אמירת האיכה והקינות אסור לספר דבר, ולצאת לחוץ כדי שלא יפסיק לבו מן האבילות (סי' תקנ"ט ס"ה). שאילת שלום

אין שאילת שלום לחבירו בתשעה באב, וה"ה לומר לחבירו צפרא טבא אסור.

ולאותם שאינם יודעים ונותנים שלום משיבים להם בשפה רפה ובכובד ראש (סי' תקנ"ד סעי' כ'), ואם יודע שהלה לא יתבייש ממנו כשיאמר לו דההלכה היא שאסור לומר שלום, מוטב שיודיע לו שהיום אסור ליתן שלום, ואם הוא מסופק בזה דאפשר שההוא יתבייש בזה שאומר לו, אזי ישיב לו בשפה רפה.

אמירת מזל טוב - מותר לומר מזל טוב בט' באב (שול"ת להורות נתן ח"ד דאין זה בכלל שאילת שלום).

אמירת נחם בברכת המזון

המותרים לאכול בתשעה באב יאמרו "נחם" בברכת המזון בברכת בונה ירושלים (רמ"א סי' תקנ"ז וכן משמע פשטות המשנ"ב ועוד אחרונים) ואם לא אמרו אינו חוזר (משנ"ב ס"ם).

תיקון צורכי הבית

נהגו להחמיר שלא לעשות כל מלאכה עד חצות היום, (סי' תקנ"ד סעי' ל"ב, בכדי שיהא יושב ושומם באבילות על ירושלים ולהתאונן בנהי וקינות ולא בדברים אחרים המשמחים ומסיחים מן האבילות, לבוש).

וכמו כן אין להכין צורכי סעודה עד חצות (סעי' תקנ"ט סעי' י'), ואין עושים שאר צורכי הבית והדחת כלים וכדו' לפני חצות (אורחות חיים בשם שול"ת שמלת בנימין).

חלק מהוצאות הגליון נתנדב על ידי

ואחיו ידידינו הרבני הנגיד הנכבד והנעלה

מוה"ר אברהם יודא ראזענבערג שליט"א

מנכבדי קהילתנו הק' וזיליאמסבורג יע"א

ידידינו הרבני הנגיד הנכבד והמפואר

מוה"ר יצחק ראזענבערג שליט"א

סגן ראש הקהל דקהל יטב לב ר'סאטמאר

לעילוי נשמת אביהם

הרה"ח ר' צבי בן הרה"ח ר' יצחק ז"ל

נלב"ע תשעה באב תשנ"ה לפ"ק

בירור הלכות ומנהגי קודש להלכה ולמעשה
מכ"כ מרן רבינו הגה"ק שליט"א

הליכות מלכי בקודש

מבוא

בשבח יקר וגדולה, נודה לנורא עלילה, בכל שבח ותהילה, אשרינו מה טוב חלקינו שאנו זוכים לענג את קוראינו הנאמנים אנשי שלומינו שיחיו בכל קצווי תבל בגליוניו רב התוכן, ומדי שבוע בשבוע מתעלסים בה באהבים ושותים בצמא דברי רבותינו הקדושים נ"ע ולהבחל"ח דא"ח ושיחות קודש של אבינו רועינו כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א, אשר על ידיהם אנו זוכים להתקשר באילנא דחיי בקשר עליון דאורייתא.

והנה רבים העירו לנו שהיות שבכל עת וזמן יש מנהגים שונים המובאים בספרי הלכה הנוגעים להכלל ולהפרט, וכדרכה של תורה יש כמה דיעות בהנהגה הלכה למעשה, ומבצבץ ועולה ספיקות אצל כל אחד ואחד האיך לנהוג למעשה, ומהו הוראת רבותינו הק' בענינים אלו.

על כן נדרשנו לאשר שאלונו, ונטלנו על עצמינו המלאכה, להוסיף בקודש מדור 'הליכות מלכי בקודש' בו יופיע בגליוניו מדי שבוע בעזה"ת כמה שאלות בעניני הלכה ומנהג, ונעלה את הדברים לפני האורים ותומים ה"ה מרן רבינו הגה"ק שליט"א ולברר איך הנהגתו בקודש ונשמע את דבר ה' אז הלכה, ובכך נזכה לשמחה של מצוה כפי שאמרו ז"ל אין שמחה כהתרת הספיקות.

ובכן הקריאה יוצאת לכל אנ"ש די בכל אתר ואתר, שכל מי שיש לו איסתפקתא באיזה מנהג או בהליכות והלכות, יואיל בטובו להודיע לנו, ואנו בעזה"ת נעלה ונציע את הדברים לפני רבינו שליט"א, והוא יורה לנו את הדרך אשר ילכון בה והמעשים אשר יעשון.

וצרופה בזה תפילתינו שיהא ה' בעזרנו שנזכה להמשיך לשרת בקודש את אנ"ש תלמידים וחסידים נאמנים, להגדיל תורה ולהאדירה בעוז ותעצומות, עדי נזכה לקול מבשר על ההרים, עת יעמוד הכהן באורים, בב"א.

ומנהג רבינו שליט"א לאומרם.

* * *

שאלה: מהו סדר תפילת מנחה בת"ב.

תשובה: הנה בתפילת מנחה משלימין מה שדילגו בתפילת שחרית דהיינו שיר של יום ואין כאלוקינו ופיטום הקטורת, ולפי הנדפס בסידורים אומרם אותם אחרי תפילת מנחה, אכן מפשטות לשון הפוסקים משמע דאומרם אותם לפני התפילה.³

ומנהג רבינו שליט"א לאומרם לפני התפילה.

דרך בקשה מותר לומר, והכא הרי קורא ק"ש בשביל קבלת עול מלכות שמים ואינו מכוון ללימוד התורה.

וכן בשו"ת בצל החכמה (חי"ג סי' פ"ז) כתב דיש לאומרם, והביא רא"י מדברי הריטב"א במס' גיטין (דף ס' ד"ה והא דאמרינן) דמוכח מדבריו דקרי"ש שקורא לחובתו חשיבא כדברי תורה ואפ"ה כתב בעצמו (תענית דף ל' ע"א) דהא דאסור לימוד התורה בת"ב הוא רק בבא לקרוא דרך מקרא משנה ושי"ס ואינו סדר היום, שהרי קורין בתורה ומפטירין בנביא וקורין קרי"ש, הרי דכל שאינו דרך לימוד מותר.

ובכף החיים ג"כ כתב דאפשר דכיון שהם מסדר היום וגם אינו קורא משום ת"ת אלא משום שכתוב בהם מצות תפילין אין קפידא.

וכ"כ באות חיים ושלום (סי' כ"ה ס"ק ז') דיש לאומרם גם בת"ב דהרי טעם אמירת פרשיות קרי"ש עם הפילין אינו משום מצות קרי"ש אלא מטעמא שכתב המג"א (סי' כ"ה ס"ק ו') דיש לומר כל הדי' פרשיות עם התפילין, ולכן גם בת"ב יש לאומרם.

³ ע"י בסידור היעב"ץ, דרך החיים, קיצור שו"ע, שכתבו בסדר תפילת המנחה משלימין מה שדלגו בתפילת שחרית ואח"כ סדר תפילת המנחה.

ובסי' מקדש ישראל הביא בשם חכם אחד להעיר על מה שנדפס בסידורים, דלא שייך לומר שיר של יום אחרי תפילת מנחה דהרי כתב המג"א (סי' קל"ח ס"ק ד') דלא אמרו הלויים שירה אחרי הקרבת תמיד של בין הערבים, וא"כ אינו מן הנכון לומר שיר של יום אחרי תפילת מנחה.

שאלה: בתשעה באב כשמניחים תפילין במנחה האם אומרם פרשיות קרי"ש.

תשובה: י"א דאין לאומרם דקר"ש שלא בזמנו נחשב כלימוד התורה ואסור בת"ב¹, וי"א דמותר לאומרם מכיון דאינו הכוונה משום לימוד².

¹ כתב המשנה ברורה בסי' (תקנ"ה ס"ק ה') נראה דזוהר שלא לקרא עתה פרשיות ק"ש וכן פרשת קדש דהלא כעת הוא רק כקורא בתורה ותי"ת אסור כל היום, וכ"כ בשו"ת בנין עולם (או"ח סי' לו) דק"ש שלא בזמנה הוי כלימוד התורה ולא מצינו בפוסקים דאם מניח תפילין שלא בזמן קרי"ש דמחוייב לקרות עמהם קרי"ש וא"כ ודאי דאסור, ועוד דהרי פסוק ואני זאת בריתי שאומרם בובא לציון אף שהוא סדר היום כתבו האחרונים שלא לאמרו מטעם שנזכר בו לא ימוש מפך ואסורים בת"ת, והרי גם בק"ש נזכר פסוק ושנתם לבניך וגו' ולמדתם אתם וגו'.

ומה שהשואל (שם בבנין עולם) הביא רא"י דיש לאומרם ממה שכתב המג"א (סי' תקנ"ד ס"ק ו') דאומרם תהילים ושיר היחוד במנחה דהוי דרך בקשה, ורצה לדמות לזה שגם יהא מותר לומר קרי"ש, ודחה אותו דק"ש לא הוי דרך בקשה והוא כעוסק בתורה.

ומה שרצה השואל להביא ראיה מהא דכתב הטו"ז דאומרם פרקי אבות בשבת שחל בו ת"ב כמו דמותר אמירת קרבנות בת"ב דהוי קביעות דאומרם אותו בכל יום וכמו"כ הכא הוי קביעות בכל שבת. וא"כ כמו"כ בק"ש דאומרם אותו בכל יום עם התפילין יהיה מותר לאמרו ג"כ בת"ב. ועל זה כתב להקשות, א] על עצם דברי הטו"ז דאמירת קרבנות נתקנה במקום קרבנות משא"כ אמירת פרקי אבות הוא מנהג בעלמא ואדרבא נתקנו לת"ת שיהיו כל ישראל עוסקין בת"ת, ב] ואף לשיטת הטו"ז אינו לדמותו לפרקי אבות דשם הוי זמן קבוע משא"כ בק"ש במנחה אינו דבר קבוע כלל.

על כן מסיק שם דאין לומר בת"ב במנחה עם התפילין פרשיות קרי"ש.

² בשו"ת חלק לוי (או"ח סי' קפ"ז) כתב דיש לומר פרשיות קרי"ש בת"ב בתפילת מנחה, דמה שאמרו בגמ' ק"ש לאחר זמנו הוי כקורא בתורה אין הכוונה דנחשב כלימוד התורה, וא"כ אסור לאומרם בתשעה באב, רק הכוונה דיש לו שכר כקורא בתורה, וכן משמע להדיא בפני יהושע (ברכות דף י' ע"ב) דכוונת הגמ' לומר דמדת השכר הוא כקורא בתורה, והביא ג"כ מש"כ המג"א

תולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים ש' בעלי היולולא אשר בשמותם נקובים

היולולא הצדיק

הגה"ק רבי יעקב יצחק בן הגה"ק רבי אברהם אליעזר זי"ע האראוויטץ
 ומוא דהיולולא ט' אב (תקע"ה)

אחרי חתונתו בא אצל הרבי ר' שמעלקא זי"ע ולמד בישיבתו שתי שנים, בעת למדו בישיבתו של הר"ש הי' אומר כל יום ברכות לפני רבו ורבו הי' עונה אמן על ברכתיו, והי' קנאה בין התלמידים ע"ז, אמר הר"ש שעל ברכות שלו עונים אמן כל הפמליא של מעלה.
 וסיפר החוזה שכאשר בא אל הר"ש ללמוד בישיבתו התנה עמו הר"ש שהיות שהוא מתעמק מאד בלימודו בעיון שיעור פלפול והלכה, ואם הוא רואה שהוא מסיח דעתו מדביקותו יתבדק שמו אז יזכירו על ידי שינענע את שרבולי בגדו, ואמר החוזה כי אף פעם לא הוצרך להזכירו רק פעם אחת נדמה לו שנפרד קצת מדביקות ורצה כבר לנענע אותו אבל כרגע פנה אליו הר"ש ואמר לו בני נזכרתי בעצמי.

ועוד סיפר הרה"ק החוזה זי"ע שבזמן שלמד בישיבתו של הר"ש שולחן ערוך אורח חיים הי' מרגיש בשעת הלימוד ריח גן עדן, והר"ש מפני שרצה להסתיר את הדבר הי' מעמיד על השלחן כל מיני בשמים כדי שאם מי מהתלמידים ירגיש בכך יחשוב שמריח ריח בשמים.

נשיאותו

במצות ובהסכמת רבו הק' הרבי אלימלך תקע אהלו בעיר לאנצהוט, והתחיל למשוך אליו עדה עוד בחיי רבו הק', אח"כ עבר לק"ק ראזוואדוב והי' שם בערך שנה וחזר ללאנצוט.

בספר החכמה מא"ן מובא שכשהתגורר בלאנצהוט ראה פעם בחלומו איך שאחד אומר לו "לך לך מארצך וממולדתך אל הארץ אשר אראך עיר לובלין", ושאל אותו מי אתה, ענה לו אני הוא שנאמר לו לך מארצך וגו', והבין שהי' זה אברהם אבינו ע"ה, ומשם הלך לטשעכאו הסמוכה ללובלין, ומשם עבר ללובלין, ושם נהרו אליו אלפי ישראל, וצדיקי גאוני דורו השכימו לפתחו להתבשם מתורתו ומעבודתו.

רבו הק' ר' אלימלך סמך ידיו קודם הסתלקותו על ראשו ונתן לו את מאור עיניו, ואכן זכה למה שלא זכה איש מישראל למאז פסקה נבואה מישראל להיות מכונה בתואר "חוזה".

ה' מוריש ומעשיר

הרה"ק מהר"י מבעלזא אמר בשם אביו שמפתח של פרנסה הי' בידו של הרבי מלובלין, פ"א אמר הרבי מלובלין פשט שד' מוריש ומעשיר פירושו היא ברגע אחד, שברגע אחד עושה הקב"ה שאדם יהי' עשיר או עני, והי' שם חסיד

נאלה תולדות

הגה"ק רבי יעקב יצחק "החוזה" מלובלין זי"ע נולד בשנת תק"ז בעיר שברשין הסמוכה ללובלין, לאביו רבי אברהם אליעזר אב"ד דק"ק יוזעפאף, דור תשיעי להש"ה הקדוש זי"ע, ולאמו בת הגה"ק ר' קאפיל ליקאווער זצ"ל, עודנו בקטנותו התנהג בקדושה ובפרישות יתירה, ונפלאות מסופר על קדושתו, עוד בצעירותו עצם את עיניו שבע שנים רצופות כדי שלא לזון אותם בשום דבר רע, מסופר שדרכו הי' לברוח מהחדר כל יום לשעה מועטת, והמלמד הכהו ע"ז, וזה לא עזר, פ"א הלך המלמד בלאט אחריו לראות מה מעשהו בשעה שהולך מן החדר, וראה איך שנכנס לתוך היער ומכניס עצמו לתוך תולעים העוקצים וצועק שמע ישראל וגו', ומוא חדל להכותו.

בצל רבותיו

בעת שהי' הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע נע ונד בכל עיר ועיר וטרם ידעו ממנו, הגיע פע"א אחת אל העיר שהי' גר בו ה"חוזה" והוא הי' אז נער בן עשר שנים, וכאשר עמד הרבי ר' זושא להתפלל אחורי התנור מעוטף בטליתו כדרכו, אז הביט אל הנער הרה"ק הרבי מלובלין, ולא אמר לו דבר אלא החזיר פניו והתפלל כדרכו, ויפתחו מעיינות תהום דמעות של הנער, וזלגו דמעות מעין הפוגות שעה ושתים והר"ר זושא לא הביט עליו כלל, עד שפסקו דמעות עיניו והתחיל לירד דם, אז חזר הר"ר זושא אליו ואמר לו נפש ורוח יש לך מעתה כי נתתי לך, וכעת לך לאחי אלימלך ויהי' לך נשמה ג"כ, וכן עשה ונסע להר"ר אלימלך, ור"א הי' רבו המובהק, ועל ידו נתקרב לרבו של ר"א ה"ה המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע, ונעשה מתלמידיו.

מסופר כשבא בפעם ראשונה להמגיד, הי' זה ביום ערב שב"ק ונכנס לחדר המבשלים ואמר להם שהוא נוהג תמיד שאת הדגים שהוא אוכל הוא טורח בעצמו להתעסק קצת בתיקונם, ועמד ונטל חתיכת דג ומלח אותה, והתלמידים של המגיד המה ראו כן תמהו מהיכן יודע שאת החתיכה הזאת הוא יקבל, והי' שם באותו מעמד הרה"ק הבעל "התניא" ועשה סימן על החתיכה שמלח, כמובן מבלי שהרבי מלובלין ידע מהסימן, בשעת הסעודה ראה הבעל התניא שאותה חתיכה הושיט המשמש לאיש אחר, היושב סמוך להרבי מלובלין, וכשרצה אותו האיש לקחת את הדג בידו לאכלה אחזתו פתאום רעדה של קדחת, ולא הי' יכול לאכול, וסילק את הדג לצד אחר למקום שישב שם הרבי מלובלין, ויהי לנס.

עצרת בסעודה אמר החוזה "שמרו אותי מאד הלילה כח השטן חזק המלחמה קשה מאד", שמחה רבה שררה בבית המדרש בריקודין של מצוה בין תלמידי הרבי מלובלין, החוזה עמד ליד הבימה ובידו ספר קטן, באמצע הקפות אמר, שאם יהי' לנו שמחת תורה שמח יהי' לנו גם תשעה באב שמח, ופתאום ראו החסידים כי הספר תורה מונח על השלחן והחוזה נעלם ואיננו, ונעשה בהלה בבית המדרש והבינו שלא דבר פשוט היא כי החלונות היו סגורים, והתחילו לחפשו בכל הבית וגם בחוץ חפשו ולאחר זמן שמע אחד מן החסידים קול גונח ושאל מי הוא זה ענה הקול "יעקב יצחק בן מאטיל", קרא אותו חסיד את התלמידים, וגדולי התלמידים התאספו כדי לעלות את רבם לביתו, והפילו גורל מי ישארו ברגליו ומי בגופו ומי בראשו ומי בידיו, וכשעלוהו ראו ששפתותיו מרחשות, ושמעו שאומר תיקון חצות, וראו שהי' אז זמן חצות לילה, ואפי' במצב כזה אמר תקון חצות, כשהכניסו אותו לביתו שאל למה לא גילו כי נסתלק הרה"ק מקאזניץ שאילו הי' יודע לא הי' מכניסו ראשו להתחיל בענינים כאלה, וסיפור שנודע לו מהסתלקותו, כי בעת שהושלך לארץ נתגלה לו הרה"ק מקאזניץ ופירש בגדו תחתיו שיפול בנחת ולולי זאת לא הי' נשאר ממנו עצם אחד שהיא שלם, והחוזה נחלש מאד מן הנפילה והמתנגדים שמחו מאד ע"ז שחשבו שעוד יסתלק עוד באותו יום ושתו יון, כשהגיע הדבר לאזנו של הרבי מלובלין אמר שבעת צאתי מן העולם אפי' כוס מים לא ישתו, ואחר הסתלקותו בתשעה באב הבינו דבריו.

אשכנתי דרבי

ביום ט' באב שנת תקע"ה לפ"ק בחצות היום עלתה נשמתו של החוזה לגנזי מרומים, הרה"ק ר"נ מראפשיץ ז"ע אמר שהוא ידע עת הסתלקותו של רבו הק' כי בכל שנה ב"ב ימים הראשונים של חודש ניסן אמר רבו כל מה שיתרחש ב"ב חדשי השנה, כגון בראש חודש אמר לו מה יהי' בחודש ניסן וביום ב' אמר מה יהי' בחודש אייר וכו', ובשנתו האחרונה עלי אדמת הארץ אמר רק עד יום תשעה באב עד חצות היום ולא אמר יותר אז הבין מזה שאז יסתלק מן העולם.

זכותו הגדול יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

אחד ושאל אותו איך יכול להיות אם איש עשיר ויש לו הרבה נכסים בהרבה מקומות איך אפשר שברגע אחד יאבד כל נכסיו, אמר לו הרבי מלובלין תיסע לדרכך ואתה תראה את אשר לפניך, אותו חסיד נסע לדרכו ובדרך עבר ליד אחד ממכריו שהי' כומר, ולפתע התגברה עליו היצר הרע ופיתתה אותו להמיר את דעתו רח"ל, ונכנס להכומר ואמר לו בקשתו והכומר שהכיר אותו אמר לו שאינו מאמין אותו, אבל הוא ביקש אותו מאד, אמר לו הכומר אם תכתו בשטר מתנה שכל נכסיך שייכים לי אז אני יודע שאתה דובר אמת, וכן עשה, ומיד כשמסר לו השטר נתעורר החסיד משגיונו ורוח אחרת היתה עמו ונתחרט בחרטה גמור מה שעשה וברח תיכף ומיד, והשיר את שטר המתנה בידו של הכומר, ואמר כדאי לי לאבד כל רכושי ולא לאבד חס ושלום נפשי, ומכיון שהרגיש שצרה זו באה עליו בגלל שהרהר על דברי רבו בפירוש הפסוק, נמלך לנסוע מיד לרבו ובא ללובלין אמר לו הרבי מלובלין עכשיו אתה רואה שברגע אחד נשאת בעירום ובחוסר כל, אמר לו החסיד בבכיה שעכשיו הוא רוצה לראות ד' מעשיר ברגע אחת, אמר לו הרבי מלובלין תיסע לביתך והש"ת יעזור לך, וטרם הגיע לביתו ירדה אש מן השמים על בית הכומר ונשרף כל אשר לו וגם השטר מתנה נשרף וחזרה העשירות של החסיד למקומה ברגע אחת ונתקיימה דבריו.

אחרית ימיו

בשנת תקע"ד רצו צדיקי אותו הדור לפעול בשמים שיתגלה משיח צדקינו, הלא המה הרה"ק המגיד מקאזניץ, הרה"ק ר' מענדעלע מרימונוב, הרה"ק החוזה מלובלין, הרה"ק בעל מאור ושמש, והרה"ק ר"נ מראפשיץ, והיהודי הקדוש ז"ע, היהודי הקדוש קיבל על עצמו שהוא יסתלק מן העולם והוא יעזור להם מלמעלה, וכן הי' שהוא נסתלק י"ט תשרי תקע"ד, אולם לא הסתייעא מילתא, בערב חג הסוכות נסתלק לבית עולמו המגיד מקאזניץ ומפני עירובוב העולם ע"י השטן לא ידע מזה הרבי מלובלין על אף שעיינו היו צופיות למרחוק, גם תלמידו לא רצו לגלות לו מפטירתו שלא להשבית לו שמחת החג, בבית מדרשו של הרה"ק מראפשיץ ז"ע פרצה דליקה באמצע שמחת החג בשמחת תורה, לבית מדרשו של בעל מאור ושמש ז"ע נזרקה אבן באמצע הקפות, ואילו בבית מדרשו של הרה"ק הרבי מלובלין קרה מעשה הנורא מעשה "הנפילה", בשמיני

חלק מהוצאות הגליון נתנדב על ידי

ידידינו הרבני הנגיד הנכבד והנעלה

מורה"ר היים לעזריה שליטי"א

אב"י בויען הבירה יע"א

לעילוי נשמת אביו

הרה"ח ר' ניסן בן הרה"ח ר' אפרים משה ז"ל

נלב"ע י"ב אב ת.נ.צ.ב.ה.

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — לא — בלתי מוגה

יום ד' פרשת קורח תשס"ח לפ"ק

**ניחום אבלים אצל האחים הגאון"צ כ"ק אדמו"ר מבית יצחק דספינקא שליט"א
כ"ק אדמו"ר מטבא דשמואל שליט"א - כ"ק אדמו"ר מקראלי שליט"א**

שישבו בעמק הבכה ע"פ אמם הרבנית הצדיקת מספינקא ע"ה
בביהמ"ד בית יצחק ספינקא וויליאמסבורג יע"א

די וועלט פארציילט אז דער שידוך האט ל"ע געהאלטן ביים אפגויגן, דער דברי חיים איז שוין געקומען צו פארן צו די התונה, און דארט איז מען געוואויר געווארן פונעם מום, דער דברי חיים האט געזאגט אז ער וויל רעדן מיט די כלה, שפעטער איז זי ארויסגעקומען און געזאגט אז זי וויל נישט אפלאזן דעם שידוך. וואס ער האט איר געזאגט ווייסט מען נישט. ס'איז דא פארשידענע גירסאות דערין, ס'איז געווען זייער אן ערנסטע זאך.

שפעטער האט דער ברוך מעם געזאגט אויפן איידעם "ער האט טאקע א קרוימען פיס, אבער ער האט זעהר א גראדן קאפ"...

האדמו"רים שליט"א: לויט די דורות וואס זענען ארויסגעקומען זעהט מען פארוואס זי האט נישט געוואלט אפלאזן דעם שידוך.

עס איז נישט געווען קיין זיווג שני דעם ברוך מעם'ס טאכטער?

רבינו: ניין, ווען די ערשטע רביצין איז אוועק ל"ע האט דער דברי חיים גענומען די שוועסטער. פון די צווייטע רביצין האט ער נישט געהאט קיין קינדער, נאר פון די ערשטע און פון די דריטע רביצין.

דער רבי יושע העשיל איז געפארן קיין לובלין, דער פאטער דער ברוך מעם איז געווען אזא מתנגד אז ווען ער האט געהערט אז דער זון איז געווארן א חסיד האט ער זיך פשוט געזעצט שבעה נאך אים, אזא אומגליק... און ער האט מער נישט געוואלט וויסן פון איהם.

איז געווען א אינטערעסאנטע מעשה, ער איז געזעסן אין לובלין, אמאל רופט אים אריין דער רבי פון לובלין, און ער האט אים געפרעגט אין וואס ער איז עוסק, און ער האט

האדמו"רים שליט"א: זי האט געשטאמט פון די ווישעוועס, זיי זענען געווען וויזשניצער חסידים, אין די לעצטע צייטן ווען ס'איז שוין געווען זייער שווער, פלעגן ארויפקומען יונגעלייט זינגען וויזשניצער ניגונים, אלטע ניגונים, דאס האט איר אויפגעלעבט.

רבינו: זי איז דאך געווען פון די וויינבערגער משפחה, רבי אשר יונה (הרה"צ רבי אשר יונה וויינבערגער ז"ל אדמו"ר מטעמעשוואר) איז געווען איר פאטערס ברודער.

האדמו"רים שליט"א: איר משפחה איז געקומען פון ווערעצק, זיי זענען געווען אייניקלעך פונעם ברוך מעם.

רבינו: דאס איז די זעלבע וויינבערגער משפחה, פון די פאיע וויינבערגער משפחה? זיי שטאמען פון גאליציען.

האדמו"רים שליט"א: יא, ס'איז די זעלבע משפחה. דער ארגינעלער נאמען איז געווען פרענקל-תאומים.

רבינו: דער ברוך מעם האט דאך אזוי געהייסן.

דער ברוך מעם האט דאך געהאט א זון רבי יושע העשיל, דער ברוך מעם אליין איז געווען א שטארקער מתנגד אבער רבי יושע העשיל איז געווען א חסיד.

דער רבי יושע העשיל ער איז געווען דער שדכן ביים שידוך פונעם דברי חיים, די וועלט זאגט אז ער האט באקומען שדכנות געלט א פאטש, ווייל ער האט נישט אויסגעזאגט פארן פאטער אז דער דברי חיים היינטעמ ל"ע, דער דברי חיים האט געשלעפט א פיס, און ער האט דאס נישט דערציילט, ווען מ'איז געקומען צו פארן צו די התונה האט מען געזעהן אז דער חתן האט ל"ע א מום, האט דאס זייער פארדראסן פארן ברוך מעם, און ער האט געגעבן א פאטש פארן זון אויף דעם וואס ער האט דאס נישט אויסגעזאגט.

דעם תירוץ וואס דער רבי פון לובלין האט אים געזאגט, פאר יענעם איז דער תירוץ זייער געפאלן, און יענער האט זיך אויפגעשטעלט און איבערגעזאגט דעם תירוץ.

פרעגט אים דער ברודר מעם "עס איז דיר אליין בייגעפאלן דער תירוץ?", זאגט ער דעם אמת אז עס איז דא נעבן אים א איד און יענער האט אים געזאגט דעם תירוץ, דער ברודר מעם איז זייער נתפעל געווארן און ער איהם ארויפגערופן, און ער גיט איהם שלום, און פרעגט אים "ווער זענט איר?", האט ער זיך אנגערופן "דער מאטע דערקענט מיך נישט? איך בין יושע העשיל"...

דער ברודר מעם איז שטיין געבליבן "אה, דו קענסט יא לערנען", אזוי איז ער אנגענומען געווארן צוריק ביים מאטע. דער רבי פון לובלין האט דאס אלעס פאראויס געזעהן, אז דער מאטע זאל איהם צוריק נעמען.

דער דברי חיים איז אלס אינגל געווען אין לובלין. ער איז געשטאנען אין די זייט און צוגעקוקט ווי אזוי דער רבי פון לובלין געזעגענט דעם עולם. נאכדעם זאגט ער "עדער זאל ארויסגיין פון שטוב", ער האט מפסיק געווען אינמיטן געזעגענען דעם עולם און ארויסגעשיקט דעם עולם. דער דברי חיים איז געווען א אינגל, און ער האט באשלאסן אז ער גייט נישט ארויס, ער מוז דאס זעהן, איז ער אריינגעקראכן אין די שאפע, ער וויל זעהן וואס דא גייט זיין. דער רבי פון לובלין איז געבליבן אליינס אין שטוב, זעהט ער ווי דער רבי פון לובלין גייט צו די שאפע און ער נעמט אים ארויס פון דארט, און ער פרעגט אים "דו ווייסט פארוואס איך האב ארויסגעשיקט דעם עולם?", ער האט אוודאי נישט געוואוסט וואס צו ענטפערן, האט ער אים געזאגט "קום אהער וועל איך דיר זאגן, דו וועסט דאך אמאל זיין א רבי און דו וועסט נעמען קוויטלעך, וויל איך אז דו זאלסט וויסן, ווען איך געזעגען דעם עולם זעה איך דעם שם הוי"ה לייכטן פאר זיך, אזוי ווייס איך וואס צו ענטפערן פאר אידן וואס קומען אריין מיט פארשידענע שאלות, אויב כזע נישט דעם שם הוי"ה ווייס איך נישט וואס צו ענטפערן, אזוי ווי כ'האב אויפגעהערט צו זעהן דעם שם הוי"ה האב איך מפסיק געווען צו געזעגענען, וואס מוז איך כדי כ'זאל ווייטער זעהן דעם שם הוי"ה, איך גיי לערנען אזוי קומט צוריק דער כת וואס לערן איך? משניות! וועלכע משניות? פרק אזהרו מקומן".

אזוי האט ער מאקע געטון, ער האט געלערנט מס' זכחים פרק אזהרו מקומן און נאכדעם איז ער צוריק געגאנגען און געזעגענט דעם עולם.

אזוי האט ער געזאגט "דו וועסט נאך אמאל זיין א רבי, איך וויל אז דו זאלסט וויסן"...

זניהם רבינו את האדמורי"ם שליט"א המתאבלים:
"המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבילי ציון וירושלים".

אים געהייסן דורכלערנען א געוויסע סוגיא, איז ער געגאנגען און ער האט דורכגעלערנט די סוגיא, שפעטער ווען ער איז אריינגעקומען פרעגט אים דער רבי פון לובלין צי ער האט אויך געלערנט דאס תוספות'ל, זאגט ער אז יא, האט אים דער רבי פון לובלין געפרעגט א קשיא אויפן תוספות. ער האט אריינגעטראכט און ער האט געזאגט א תירוץ אויפן תוס', האט אים דער רבי פון לובלין אפגעפרעגט זיין תירוץ, האט ער זיך נאכאמאל מתבונן געווען און ער האט געזאגט א צווייטן תירוץ, און ער האט דאס אויך אפגעפרעגט, אזוי איז געווען עטליכע מאל, ביז ווען ער איז שטיין געבליבן, די קשיא איז געווען זייער א שטארקע קשיא. האט אים דער רבי פון לובלין געזאגט "איך וועל דיר זאגן א תירוץ", און ער האט איהם געזאגט א תירוץ, נאכדעם זאגט ער אים, "כ'מיין אז ס'איז שוין צייט אהיימצופארן", דאס איז געווען נאכדעם וואס ער האט זיך שוין יארן נישט געזעהן מיטן פאטער, ווייל דער פאטער האט נישט געוואלט וויסן פון אים, האט ער אים יעצט געזעגענט און געהייסן אהיימפארן. אז דער רבי האט געהייסן איז ער אהיימגעפארן.

ווען ער איז אנגעקומען קיין לייפניק האט אים קיינער נישט דערקענט, ער איז דאך שוין נישט דארט געווען אסאך יארן, און ער איז געוואקסן, מ'האט נישט געוואוסט ווער ער איז, ער איז צוגעגאנגען צום ביהמ"ד, איז דארט דער ברודר מעם געזעסן און פארגעלערנט א שיעור, האט ער זיך אראפגעזעצט ביים עק מיטש, און געקוקט וואס מ'לערנט, זעהט ער אז מ'לערנט די סוגיא וואס דער רבי האט אים געהייסן לערנען.

זעהט ער דעם מאטע פארלערנען די שיעור, און ער קומט אן צו יענעם תוספות, שטעלט זיך אפ איינער און ער פרעגט די זעלבע קשיא וואס דער רבי פון לובלין האט געפרעגט, דער ברודר מעם איז שטיין געבליבן, טאקע א שטארקע קשיא, און ער ענטפערט דעם תירוץ וואס ער האט געהאט געזאגט ביים רבי'ן פון לובלין אין שטוב, רופט זיך אן איינער פון די תלמידים און ער פרעגט אפ דעם תירוץ מיט די זעלבע קשיא וואס דער רבי פון לובלין האט אים געהאט אפגעפרעגט. דער ברודר מעם טראכט ווידער אריין דערין און ער זאגט א צווייטן תירוץ, אויך דער זעלבער תירוץ וואס ער האט געזאגט ביים רבי'ן פון לובלין, ווידער אמאל שטעלט זיך אויף א תלמיד און ער פרעגט דאס אפ, אזוי האט זיך איבערגע'חזרט דער גאנצער דין ודברים וואס ער האט געהאט ביים רבי'ן אין צימער, ביז ווען דער ברודר מעם בלייבט שטיין און טראכט.

רבי יושע העשיל יעצט דארט ביים עק מיטש, ער האט זיך נישט געטרויעט אנצורופן, האט ער גאר א זאג געגעבן פאר זיין שכן דארט אז ער האט א תירוץ, און ער האט אים געזאגט

ביקור אצל כ"ק אדמו"ר משינאווע שליט"א, בביתו במאנסי יצ"ו

האדמו"ר משינאווע: אינטערעסאנט, זיי ברענגען אז דער ציעישנבער רב איז געווען א פייערדיגער גארליצער חסיד, קען זיין אז דאס איז געווען לאחר פטירתו פונעם שינאווער רב, פון תרנ"ט ביז תרס"ו ווען דער גארליצער רב איז נסתלק געווארן, דעמאלטס איז ער געווען א פייערדיגער גארליצער חסיד.

רבינו: כ'האב געהערט פון טאטן ז"ל אז דער זיידע ז"ל דער עצי חיים האט נאכן הסתלקות פונעם קדושת יו"ט געוואלט פארן צום גארליצער רב, איז געקומען זיין מומע, די רביצין פון רבי יוקל דער וואלאווער רב, דעם ייטב לב"ם א טאכטער - דארט איז דאך געווען א סכסוך מיטן גארליצער רב - און זי האט איהם געזאגט אז אויב ער פארט הייסט דאס אז ער האט גענומען א שטעלונג, ממילא איז ער נישט געפארן.

האדמו"ר משינאווע: דער גארליצער רב האט נישט געהאט קיין גרויסן עולם, אבער מ'זאגט אז ער האט געהאט בני עלי'.

רבינו: מ'זעהט דאך פון דעם אז דער זיידע האט געוואלט פארן.

האדמו"ר משינאווע: דער צאנזער רב האט זיך אמאל אליינס געוואלט מחוק זיין, האט ער געזאגט "אה, כ'בין רבי ברוכים טאמע"..." דאס איז ביי איהם געווען אזא עסק, אז ער האט זיך פארגעשטעלט מיט דעם. ער איז געווען א איש פלא.

רבינו: כ'האב געהערט פונעם טאטן ז"ל אז עס איז געווען א מלמד אין גארליץ א גרויסער ארימאן, ער האט געהייסן שמואל, האט אים דער גארליצער רב אמאל געפרעגט צי ער האט שוין אויף הוצאות פון פסה, האט דער איד געזאגט אז ער האט נישט אויפן היינטיגן טאג אוודאי נישט אויף פסה, זאגט אים דער גארליצער רב 'נעם א פיאקער', זיי האבן גענומען א פיאקער און מ'פארט. ער פארט אוועק, ער האט נישט געזאגט וואו ער פארט, ביז ווען ער איז אנגעקומען צו א קרעטשמע, דארט האט דער גארליצער רב געהייסן אז מ'זאל זיך אפשטעלן, זאגט ער פאר דעם איד "גוי אריין אין די קרעטשמע, און ברענג ארויס ביר צו טרינקען".

דער איד איז אריינגעגאנגען אין די קרעטשמע און ער זאגט פארן קרעטשמער אז דער גארליצער רב איז אינדרויסן, און ער האט געבעטן אז מ'זאל ארויסברענגען ביר צו טרינקען. דער איד האט אנגעגאסן ביר און ארויסגעברענגט, בין כך ובין כך, ווילאנג דער איד איז אריינגעגאנגען אין די קרעטשמע זאגט דער גארליצער

כ"ק רבינו שליט"א פרס בשלומו, ודיבר אדות הרחבת הדר הספרים של האדמו"ר שליט"א בשנים האחרונות **האדמו"ר משינאווע:** הרי מפה הרי שולחן והרי סכין... דער עיקר דארף מען אבער געדענקען...

רבינו: דער זיידע ז"ל דער עצי חיים האט געזאגט אז א גרויסער צימער איז נישט קיין לוקסוס, דאס איז בריאות.

האדמו"ר משינאווע: מרחבת דעתו של אדם. (ברכות נג:). דער צאנזער רב האט דאך געזאגט פארן זון דעם גארליצער רב...

רבינו הפסיקו ואמר: היינט איז דאך די יארצייט פונעם גארליצער רב ז"ל, ראש חודש אדר.

האדמו"ר משינאווע: יא יא, האט איהם דער פאטער דער דברי חיים געזאגט "ברוכ'ל, א שאד דו האסט נישט געקענט דעם זיידן דעם ברוך טעם, ער איז געזעסן אין א קליין שטיבלעך, מיט א פעלצעלעך, מיט א צוקנייטשט קאפעליוטש, און ער האט געצימערט מיט אלע עולמות.

רבינו: דער גארליצער רב האט טאקע געהייסן נאכן זיידן דער ברוך טעם.

האדמו"ר משינאווע: דער צאנזער רב האט פונעם שווער זייער גרויס געהאלטן. דער שינאווער רב האט אמאל געזאגט פארן גארליצער רב "א פלא, לכאורה די קינדער פונעם טאטן וואס זענען געבוירן געווארן אויף די עלטערע יארן מיט אזא קדושה, וואלטן ווען געדארפט זיין גרעסער פון די עלטערע קינדער, אבער מ'זעהט דאס דאך נישט..." האט זיך דער גארליצער רב אנגערופן "און דאס אז די מאמע איז דעם ברוך טעמים טאכטער..."

רבינו: כ'האב געהערט אז דער דברי חיים אליינס האט געזאגט אז די יונגערע קינדער דארפן האבן דרך ארץ פאר די עלטערע ווייל זיי זענען עלטער, און די עלטערע דארפן האבן דרך ארץ פאר די יונגערע ווייל זיי זענען שוין אראפגעברענגט געווארן מיט מער קדושה.

האדמו"ר משינאווע: זעהט אויס אז עס איז עפעס דא דערין... דער קאלאשיצער רב ז"ל פלעגט איבערזאגן די זאך, האט ער אבער געזאגט אז בפנימיות דפנימיות זענען די יונגערע קינדער געווען גרעסער...

רבינו: מ'דארף פארשטיין דערצו.

האדמו"ר משינאווע: וואס האבן מיר א השגת.

רבינו: דער זיידע ז"ל רבי שלום אליעזר ז"ל איז געווען א גרויסער חסיד פונעם שינאווער רב, ער פלעגט איהם רופן "דער ברודער", אדער "מיין ברודער דער שינאווער רב". ער איז געווען ארום פופציג יאר יונגער פונעם שינאווער רב.

רב פארן בעל עגלה "פאר". און ער איז אוועקגעפארן. ווען דער איד איז ארויסגעקומען זעהט ער אז אינגל דער גארליצער רב איז נעלם געווארן, ער קוקט אהער, ער קוקט אהין, דער גארליצער רב איז נישטא. דרייט ער זיך אויס און ער גייט צוריק אריין אין די קרעטשמע. דער קרעטשמער האט אים געהייסן באצאלן פאר די ביר, מענהעט דער איד אז ער האט נישט, ער האט נישט גענומען פאר זיך, ער האט גענומען ווייל דער גארליצער רב האט אים געהייסן אז ער זאל ברענגען ביר, און דערווייל איז ער נעלם געווארן.

דער איד האט נישט געוואלט גלייבן זיין מעשה און ער האט זיך אנגעהויבן ארומצומענהען מיט איהם, און ער האט פארלאנגט אז ער מוז באצאלן פאר די ביר וואס ער האט גענומען. דער איד האט געוויינט אז ער האט נישט צו באצאלן און ער האט דאס נישט געבעטן, דער איד האט געוואלט צוריק אהיימפארן אבער ער האט נישט געהאט קיין געלט צו דינגען א וואגן מיט וואס צו פארן, האט ער נישט געהאט קיין ברירה און ער האט געמוזט דארט בלייבן אין די קרעטשמע, און ווארטן ביז ווען עס וועט אנקומען א צווייטער איד וואס פארט אויף זיין וועג אהיים אז ער זאל קענען מיט איהם פארן אהיים, איז ער דערווייל דארט געבליבן.

זיצט ער דארט אין די קרעטשמע און ער ווארט אויף א איד. זיצענדיג דארט זעהט ער ווי מיפארעט זיך און מ'דעקט דעם מיט, האט ער געזעהן אז דא וועט שוין זיין עפעס א סעודה, האט ער זיך שוין געפרייט, קודם וועט ער שוין קענען עפעס טועם זיין, ער איז דאך שוין געווען גוט הונגעריג אויך. און עס זענען אנגעקומען אידן אין די קרעטשמע, און מ'גייט פראווען א תנאים, איין איד פון די שטאט, א צווייטער פון די צווייטע שטאט האבן זיך משהך געווען און זיי האבן אפגעשמועסט צו פראווען דעם תנאים אינעם קרעטשמע וואס איז צווישן די צוויי שטעט.

די מחותנים זענען אנגעקומען זעהט ער גאר אז ער אליין איז געווען דער שדכן ביי דעם שידוך, ער האט דאס געהאט אנגעטראגן צום ערשט, נאר די מחותנים האבן זיך שפעטער מיישב געווען אז זיי דארפן אים נישט האבן און זיי האבן גומר געווען דעם שידוך אליין, און מ'האט אים נישטאמאל איינגעמאלדן אז דער שידוך ווערט געשלאסן. איז ער אהין געגאנגען און געזאגט אז ער לאזט נישט ליינען די תנאים ביז מ'באצאלט אים. ער איז געווען גערעכט האבן ביידע מחותנים ארויסגענומען געלט און אים באצאלט שדכנות.

אויפאיינמאל קומט אן דער גארליצער רב מיטן וואגן, און ער זאגט "שמואל, דו האסט שוין אויף יום טוב? קום אהיים".

הארמו"ר משינאווע: דער גארליצער רב איז געווען א פעטער פאר מיין טאטן (כ"ק אדמו"ר הגה"צ רבי אלטר יעקב יצחק וואגשאהל זצ"ל אבד"ק לאנצוט), בזיוג שני איז די רביצין געווען מיין טאטנס מומע (הרה"ק רבי ברוך מנארליץ זצ"ל נשא בזיו"ש את בתו של הרה"ק רבי מנחם פנחס שפירא מלאנצווט בן הרה"ק ר"א מלאנצווט בן מרן הגה"ק הבני יששכר ז"ע, והרה"צ רבי אלטר יעקב יצחק וואגשאהל היה בן הגה"צ רבי חיים ראובן זצ"ל שהיה חתנו של הגה"צ רבי מענדל מלאנצווט בן הרה"ק רבי אלעזר בן מרן הגה"ק הבני יששכר ז"ע). דער זיידע (הגה"צ רבי חיים ראובן זצ"ל רבי"ד לאנצוט) איז געווען ביי אים אין גארליץ, אזוי איז אויסגעקומען אז דער טאטע איז געווען דארט אסאך מאל אלס אינגל. פלעגט ער אויך דערציילן פלאים, מען האט געזען ענינים פלאים ביים גארליצער רב. דער גארליצער רב איז אמאל געזעסן ביים טיש מיט אן עולם, ס'איז געווען שבת צי ביי א צווייטע געלעגענהייט, האט מען אריינגעברענגט א עוף, א פערטל הינדל, מיט א הויט דערויף. דער גארליצער רב האט געקאכט, ער נעמט אראפ די הויט ער לייגט דאס אזוי ארויף אויף די האנט, ער האט דארט געהאט אויך דעם זאלץ מעסל, ער האט כמעט אויסגעליידיגט דאס זאלץ מעסל אויפן שטיקל הויט, קיינער האט נישט פארשטאנען וואס ער טוט. פלוצלונג זאגט ער פארן טאטן "קום אהער", אז דער רבי רופט איז ער געקומען, זאגט ער אים "מאך אויף דאס מויל", האט ער געפענט דאס מויל, און רבי ברובל לייגט אים אריין די הויט, ער האט אנגעהויבן... ס'איז דאך נישט מעגליך געווען דאס צו האלטן אין מויל.

אז מ'זעהט פלאים איז גוט, אז מ'זעהט אמאל אז דאס איז נישט געווען אזוי פשוט די דרכי הצדיקים. אמאל ווען דער טאטע איז דארט געשטאנען איז דארט געשטאנען א איד, נעמט אים דער גארליצער רב און ער הייבט איהם אן צו קלאפן, און ער פרעגט דעם טאטן "זויפיל זאל איך אים געבן?", האט דער טאטע געזאגט "זיבעציג". דער טאטע האט אלץ געזאגט ער האט מורא פאר די זיבעציג, דער טאטע איז געווען זיבעציג יאהר ווען ער איז אוועק.

אמאל איז דער זיידע געגאנגען שפאצירן מיטן גארליצער רב, און דער טאטע איז געווען א אינגל און ער איז געגאנגען פאראויס, האט דער גארליצער רב גענומען דעם שטעקן און דאס געגעבן א ווארף און עס האט אים געטראפן, עס האט אים וויי געטון, ער איז דאך נאך געווען א אינגל און היימיש געווען מיטן פעטער האט ער גענומען דעם שטעקן און געוואלט צוריק געבן... האט דער זיידע אים געוויזן אז ער זאל זיך אכטונג געבן.

איך האלט אז עס איז עפעס דא דערויף, די באכע ע"ה האט מיטגעמאכט מיט קינדער ל"ע מורא'דיג, דער טאטע איז

די הלכה, וואלט זי ווען נישט אזוי געוויינט, דאס שטארקע וויינען האט געצייגט אז די דין תורה איז נישט געווען כהלכה.

דער גארליצער רב איז געווען א גרויסער תלמיד חכם מובהק.

תסתכל השיחה אודות הגה"ק מצעשניוב זצ"ל שהסתופא אצל

דודו הרה"ק רבי ברוך מגארליץ ז"ע

רבינו: דער ציעשנבער רב איז געווען א זון פון שינאווער רב. דער זיידע ז"ל דער עצי חיים איז געווען א חסיד פון ציעשנבער רב, ער איז דארט זייער נתפעל געווארן. שפעטער ווען ער האט זיך משדך געווען מיט איהם האט ער געשריבן אויפן התונה בריוול "הגאון הקדוש" אויפן מהותן דער ציעשנבער רב, אזוי האט ער נישט געשריבן אויף די אנדערע מהותנים, ער האט אויף יעדן געשריבן א צווייטן מיטול.

האדמו"ר משינאווע: דער ציעשנבער רב האט געזאגט "איך בין נישט מקנא מיין שוואגער (הרה"ק מהר"ד מבעלזא זי"ע) מיט גארנישט, נאר מיט איין זאך ער קען נישט די ענגלישע די "עה, בע, צע" האט מען דאס גערופן.

רבינו: דער זידיטשובער רבי רבי בערישל דער 'מלבוש' זצ"ל (הרה"ק רבי ישכר בעריש זצ"ל, אדמו"ר מוידטשויב בווערעצק, בגראסווארדיין, ובמונקאטש, בעל מחבר ספר מלבוש לשבת זי"ע, בן הרה"ק ר' סנדר זי"ע ליפא זצ"ל בן הרה"ק מהר"א מוידטשויב זצ"ל) ער איז געווען זייער אויסגעטון פון די וועלט, ער איז געווען א גרויסער צדיק. זיין זיידע דער זידיטשובער רבי רבי אייזיקל האט אים זייער ליב געהאט, ער האט זיך אסאך משתעשע געווען מיט איהם.

ער האט געוואוינט קודם אין זידיטשוב, ביי די ערשטע קריג איז ער אויך געווען צווישן די פליטים און ער האט זיך באזעצט אין אונגארן, און ער האט געוואוינט אין מונקאטש, שפעטער איז ער אוועקגעגאנגען פון מונקאטש, און איז געגאנגען קיין גרויסווארדיין, ער האט דאך אבער געדארפט האבן פון וואס צו לעבן, זענען געווען חסידים וואס זענען געבליבן אינדערהיים, און זיי האבן געשיקט געלט אויף די פאסט, ווי עס הייסט דא א 'מאני ארדער' האט דאס דארט געהייסן א 'פאסט אנוויזונג', מען האט דארט איינגעגעבן דאס געלט, און מ'האט געשיקט א טעלעגראם און מ'האט דארט ארויסגעגעבן דאס געלט. האט מען געדארפט גיין אין די פאסט ארויסנעמען דאס געלט. האבן די חסידים געשיקט אויף זיין נאמען קויטלעך מיט פדיונות, און ער האט דאס געדארפט גיין ארויסנעמען. און ער האט געדארפט אונטערשרייבן דעם נאמען ביי די פאסט אבער ער האט נישט געקענט אונטערשרייבן דעם נאמען, אבער אזוי האט ער נישט געקענט ארויסנעמען דאס געלט, און

געווען א בן יהוד, ער האט פריער געהאט עמליכע ברודער, ער האט געהאט איין שוועסטער, זעהט מיר אויס אז די באבע האט שטארק איינגערופן ביים גארליצער רב און דאס איז געווען דאס איינציגסטע קינד וואס ער האט געהאט, דער גארליצער רב האט אים אויסגעבעטן, זעהט אויס אז די אלע ענינים האט ער געטון אים צו האלטן אויף דעם עולם, אזוי קלער איך בפשטות.

רבינו: איך האב געהערט פון מאמן ז"ל אז די אייגענע רביצין (די צווייטע רעבעצין פון גארליצער רב) האט איהם געמוטשעט אויף קינדער. דער גארליצער רב האט געהאט א הויז בחור א משמש, אמאל זאגט ער פאר דעם בחור אום הושענא רבה נעם די הושענות קאך עם אפ און טרינק אויס דאס וואסער דאס איז א סגולה צו האבן קינדער, יענער איז נאך געווען א בחור... קוקט ער אים אזוי אן איך בין דאך נאך א בחור, זאגט אים דער גארליצער רב, 'הער וואס איך זאג דיר, ס'איז א סגולה צו האבן קינדער'. נו, גיי דערצייל מעשיות פאר א בחור. האט דער בחור געענטפערט "אויב איז דאס טאקע אזא סגולה בדוקה פארוואס גיט נישט דער רבי פאר די רביצין?". האט אים דער גארליצער רב געזאגט "ביסט א חכם? ווילסט נישט טרינקען איז נישט".

דער בחור האט שפעטער התונה געהאט, און ער האט ל"ע נישט געהאט קיין קינדער. מיט יארן שפעטער האט ער דאס דערציילט, האט ער דאן געזאגט אז דער רבי האט דאך געזעהן וואס דא וועט זיין, און ער האט אים געוואלט געבן קינדער, ער האט נאר נישט פארשטאנען.

האדמו"ר משינאווע: דער שטראסבורגער רב (הגה"צ רבי אברהם הוד הורוויץ זצ"ל בעל שו"ת קנין תורה והבר הכידיצ בעיה"ק ירושלים) האט מיר דערציילט וואס ער האט געהערט פון זיין זיידן דער פתחא זוטא, ער איז געווען א שטארקער גארליצער חסיד. אז ביים גארליצער רב איז אמאל געקומען א אידענע און האט געוויינט יאמערליך. זי האט געהאט א דין תורה ביי א געוויסן רב און זי האט דארט פארלוירן די דין תורה, זי האט אזוי געוויינט עד אין לשער. דער גארליצער רב האט אנגעפרעגט ביי יענעם רב מדיכין דנתוני, וואס איז דא געווען, האט דער רב געזאגט אז דער מקור איז א ש"ד, און לויט דעם ש"ד האט ער אזוי גע'פסקט', דער גארליצער רב האט גענומען דאס ענין און ער האט דאס נאכגעקוקט, און ער האט מברר געווען אז עס איז דא א גרייז אינעם ש"ד, יענער רב האט צוריק געצויגן זיין פסק.

האט דער גארליצער רב געזאגט פארוואס ער האט געטון אין דעם ענין, יענער רב איז געווען א גרויסער גאון א מפורסם, האט ער געזאגט אז ער האט געזעהן א אידענע זאל אזוי וויינען, ווען עס וואלט ווען געווען א דין תורה ווי

ער האט דאך נישט פארשטאנען זייער שפראך, זאגט אים דער גבאי אז דער שופט זאגט אז דער רבי האט געמאכט בראנפן און געליפערט צו די אידן, און דאס הייסט עובר געווען אויפן מלכות. זאגט ער מיטן זידיטשובער נוסח התפילה "חס ושלום, אז מיאזי פוגם אינעם דינא דמלכותא דינא איז מען פוגם אין שם אדנ"י, חס ושלום, דער טאמע גיט מיר געהאלט א רייניש א וואך, און אויף ימים טובים גיט ער מיר טאפעלט געהאלט, חס ושלום".

דער שופט קוקט אים אזוי אן און ער פרעגט "וואס זאגט ער?" זאגט מען אים איבער אז ער זאגט אז ער האט דאס נישט געטון וכו', דער שופט האט געזעהן אז ער וועט פון אים גארנישט הערן האט ער אים געלאזט גיין, און סיי ער און סיי די אידן זענען גע'פטר'ט געווארן.

זעהט אויס אז דאס תמימות איז אריין אינעם גוי אויך, לכאורה געווענליך איז דאך תמימות א בטלנות.

רבינו: ער האט אים דערקענט, מ'האט געזעהן דאס אמת, ער האט אנגעקוקט דאס פנים האט ער געזעהן אז ער מאכט נישט קיין בראנפן.

רבי אייזיקל זידיטשובער זצ"ל אליינס אלס יונגערמאן האט ער געדארפט פריי ווערן פון מיליטער, ער איז געווען א הויכער געזונטער אינגערמאן, און עס איז אים זייער שווער געווען אז ער זאל זיך קענען באפרייען, איז געווען רבי עניול זצ"ל אין סטרי והגאון רבי יקותיאל אשר זלמן עניול צוזמיר זצ"ל אב"ד פרעמיסלא וסטר, תלמיד הקצוה"ה, בעל שו"ת מהרא"ז עניול, ער איז געווען א גרויסער עושר א גאון און שתדלן, ער האט געקענט העלפן אין דעם ענין, אבער ער איז געווען א פארברענטער מתנגד. רבי אייזיקל זידיטשובער איז געקומען צו איהם און ער האט געהאט באצאלט 300 רייניש אז מ'זאל איהם באפרייען. רבי עניול קוקט אים אן מיט זיינע מלבושים, ער איז געגאנגען אין א בעקימשל, און ער איז געווען זייער דערשראקן. זאגט ער אים "אינגערמאן וואס ביסטו אזוי דערשראקן? זאל איך אזוי זיכער זיין אז דו וועסט נישט זיין קיין רבי ווי איך בין זיכער אז דו וועסט נישט זיין קיין זעלנער"...

האדמו"ר משינאווע: ווען דער שינאווער רב איז געבוירן האט דער ברוך מעם געזאגט צום צאנזער רב "ער וועט שוין נישט זיין קיין רבי", זאגט דער דברי חיים צום שווער "ער איז שוין א רבי". דאס הייסט אז ס'איז שוין א תפילת שוא, ער איז א מתפלל על העבר.

וכיבד את רבינו לברך על המזונות והיין

וברוך רבינו: לחיים לחיים, אסאך תענוג ונחת מיט אסאך הצלחה דער אייבערשטער זאל העלפן ס'זאל זיין אסאך שמחות אין שמו.

מ'האט דאס געדארפט האבן אויף צום לעבן. האט ער זיך יעצט געמוזט אויסלערנען ווי אזוי צו שרייבן דעם נאמען "בעריש אייכענשטיין" אויף גוי'איש, אבער ער האט זיך דאס נישט געקענט דערלערנען, ביז ווען מ'האט גע'פועל'ט ביי די פאסט אז ער זאל קענען שרייבן ראשי תיבות א בע מיט א ע', וואס דאזי רופט מען עס א בי מיט א אי, און דאס וועט אויך זיין גענוג. בקיצור, מ'האט דאס אנגעהויבן צו לערנען מיט אים, ביז ווען ער האט זיך דאס דערלערנט.

אין גראסווארדיין האט אויך געוואוינט רבי ישראל'שע וויזשניצער זצ"ל, ווען זיי האבן זיך געטראפן, האט דער וויזשניצער רבי געפרעגט "וואס הערט זיך נייעס זידיטשובער רבי", האט רבי בעריש'ל גענטפערט "וויזשניצער רבי איך קען שוין אונגאריש", זיי זענען דאך געווען גאלציאנער, פרעגט דער וויזשניצער רבי וואס קענט איר שוין אונגאריש?, האט ער גענטפערט "איך קען שוין א עה מיט א בע"...

האדמו"ר משינאווע: אין זידיטשוב זענען דאך אלע געווען אזוי אויסגעטון פון די וועלט.

רבינו: מ'זאגט נאך אז ער האט געוואוינט אין מונקאטש - דער בעלזער רב האט דאך אויך דארט געוואוינט א שטיק צייט, און דעמאלטס איז דאך געווען צווישן בעלזא מיט מונקאטש - איינמאל ווען דער מונקאטשער רב האט געטראפן דעם זידיטשובער רבי'ן (דעם מלבוש) זאגט ער אים "זידיטשובער רבי, איר ווייסט, איר זענט דער צדיק הדור"...

זאגט דער זידיטשובער רבי (בתמימות) "הלילה, דער בעלזער רב איז דער צדיק הדור"...

האדמו"ר משינאווע: ביי רבי מענדעלע זידיטשובער זצ"ל (בן הרח"ק מהרא"ז זצ"ל) איז אמאל געווען אפאר אידן וואס האבן געהאנדלט מיט בראנפן, מ'האט זיי געכאפט, און אין יענע צייט האט פאר אזא זאך געדראעט א גרויסע שטראף, ווען מ'האט געפרעגט די אידן פון וואו זיי געמען די בראנפן האבן זיי גענטפערט נישט מער און נישט ווייניגער אז דער רבי ר' מענדעלע זידיטשובער, ער האט געליפערט די בראנפן. קומט מען צו גיין צום רבי'ן ר' מענדעלע א שליח פון געריכט זאלסט וויסן אז די מוזט קומען צום געריכט, און זיך פארענטפערן פארוואס דו האסט געמאכט די בראנפן.

"אזוי" זאגט ער "דינא דמלכותא דינא, גיב אהער דעם טילעפ". ער קומט אהער צום שופט און ער שטעלט זיך דארט אוועק, זאגט אים דער שופט דו ווערסט באשולדיגט אין מאכן בראנפן, דאס איז קעגן דאס געזעץ פון די רעגירונג, דו האסט דאס געליפערט צו יענע אידן, און דאס איז די קלאגע.

דבר בעת"ו מה טוב

טאג טעגליך באקומען די מלמודים אין אונזערע מוסדות די רשימה פון צענדליגער נעמען פאר וועמען עס איז מוקדש דער זכות היום

לאות הכרת הטוב פארן זיין א שותף אין די כתה אויף יענעם טאג!

אייער נאמען קען אויך זיין אויף די רשימה!

שליסט אייך אן אין מופעל

און די קינדער וועלן מתפלל זיין פאר אייך

אזא א פארעם

מיר זענען קריטיש אנגעוויזן אויף די ווארימסטע שטיצע פון יעדן יחיד.

\$250 ברענגט מיט לכה"פ אויפן פלאץ

• מגבית השנתי •

ביום חינוך הטהור ב' ואתחנן תשס"ח

פון 6:00 ביז 12:30 אינדערפרי אין ביהמ"ד הגדול

רביה"ק בעל "דברי יואל" זי"ע מתחנן ואומר:

חסתי על עמלי

בעמדינו ימים אחדים לפני עריכת המגבית השנתית לטובת המוסד הק' "מוסדות יטב לב דרבינו יואל בארה"ק", ואם כי בדרך כלל נוהגים העסקנים של מוסדות תורה וחסד לדבר אל לב הציבור ולעוררם חדשים לבקרים בכדי שבינו את גודל הנחיצות להרים תרומת ה', הרי אנו בשורות אלו אמרנו לשנות במקצת ולקיים 'וישן מפני חדש תוציאו', לצטט בפני אנ"ש תלמידים וחסידים מכתב קודש של מרן רבינו קוה"ק בעל דברי יואל זי"ע ופשוט להתבונן ולדייק בפרוטרוט בתוכן דבריו הק' לפי קט שכלינו ומוחינו.

המכתב קודש נכתב ע"י רביה"ק זי"ע בשנת תש"כ לפ"ק אודות מוסדותינו הק' בעיר בני ברק ארה"ק תובב"א, והן ידוע לכל כי אצל כתבי רבינו זי"ע ה'י' הכל שקול ומדוד במשקל ובפלס ובכל אות ואות יש תורה שלימה, וא"כ דבריו הק' אשר הוסיף במכתב קודש זו צריכין לימוד.

המכתב קודש

ב"ה, אל כבוד הידידים היקרים, העומדים על משמתם משמרת התורה והיראה לגדור גדרים, בדרך התוה"ק הנתונה לנו מורשה מדור דורים, נגד הנסיונות הקשים ומרים, מכל צד ועברים, השי"ת יגמור בעדכם, וישמור וינצור אתכם, מכל צוקה וצרה, לעמוד בשיטה הברורה, ואמת ושלוי יהי ביניכם, וגם לבני הנשבר והנדכה ימצא קצת מרגוע על ידכם, עד אשר נזכה במהרה, לראות בשמחת ציון וירושלים בקדושה ובטהרה, ברוב רחמיו וחסדיו ית"ש אכי"ר.

אחדשת"ה באה"ר, ראיתי לעורר בזה במלות קצרות ומצומצמות, כי לא אוכל לכתוב הרבה ולפרט, וקצר היריעה מהכיל צערי ויגוני, כי אחר רוב הקרית יואל ואגפיי, להעמיד יסוד חזק לתורה ולתעודה לדור דורות, חסתי על עמלי שלא יהיה ח"ו לריק, וח"ו שלא יפלו בידי לא יוכלו קום, דוה לבי בקרבי ולא אוכל לתאר על הכתב כ"א השי"ת היודע תעלומות יודע מכאובי לבבי, והיות כי ידידי ש"ב מו"ה יוסף אשכנזי נ"י כתב בזה מכתב באריכות ובפרטיות יותר, אבל א"א להביא הכל על הגליון, ותדעו נא אחי ורעי כי ההנהלה שנתמנו ממני על המוסדות המה יש להם קשר עמדי בתמידות, ונודע להם מה שאפשר לבוא לידי הכרה, אשר ע"כ אליהם תשמעון ולא ימעדו רגליכם כי על יסוד זה הועמדו, שעל פיהם יצאו ויבואו עניני הנהלה כדת מה לעשות.

ההשי"ת ירחם על לבבות הנשברות והנדכאות, ויציל את נפשותינו מבהלות ומקרי הזמן והדור, וישמח את לבבינו במהרה בישועת כל ישראל ושמחתן.

כעתירת ותשוקת ידידכם דו"ש טובתכם והצלחתכם כה"י באה"ר באעה"ח ב' לס' ושמר ה' אלוֹקֵיך לך התש"כ לפ"ג פה מ' שערן ספרינג יצ"ו, (מקום חי"ק)

לנגד עיניו של רבינו זי"ע, ולב טהור חרד והתחנן "חסתי על עמלי שלא יהי ח"ו יגיעי לריק"?

אין זה אלא דעת קודש ברורה ומכוונת, וזאת כי המשכת קיום המוסדות הק' בארץ הקודש הם היסודות לקיום המוסדות הק' בכל רחבי תבל, ולולא קיומם הנצחיים נחשב כל היגיעה לריק ח"ו, כלומר ומידה טובה מרובה שע"י תמיכת והחזקת קיום מוסדותינו הק' בארה"ק תומכים את יסודות המוסדות הק' של רבינו זי"ע בכל קצויו תבל.

*

עתה נתנה ראש להמשך בקשת רביה"ק זי"ע בזה

הלשון: "דוה לבי בקרבי", מי יכול לשער ולתאר בנפשו שרבינו הק' עומד נגדו ומתחנן אליו ואומר: 'דוה לבי בקרבי' אני עומד נרעש ונפחד כי איככה אוכל וראיתי באובדן כל עמלי ויגיעי ח"ו, האם לא הי' כל אחד מיד פותח כיסו ומזויל כל מעותיו כדי להשיב רוחו ונפשו של האי צדיק וקדוש !?

*

בסיום המכתב קודש מתבטא רבינו זי"ע בהאי לישנא: "כעתירת ותשוקת ידידכם דו"ש טובתכם והצלחתכם כל הימים", הרי ידוע לכולנו

שדיבור של צדיק הוא נצחי, ואנו מאמינים באמונה שלימה שרבינו הק' זי"ע יושב בשמי מרום ורואה מי שחס על עמלו ודואג שלא יהי ח"ו יגיעו לריק, ובטוחים אנו שמקיים את דבריו ודורש שלום טובתם והצלחתם כל הימים לכל התומכים והמסייעים בהמשכת קיום המוסדות בארה"ק.

הכה נתבונן נא בדברי רבינו זי"ע בלשה"ק: "כי אחר רוב הטרחות והיגיעות שהי לי בהעמדת מוסדותינו בבני ברק וקרית יואל ואגפי, להעמיד יסוד חזק לתורה ולתעודה 'לדור דורות' וכו", מלשונו הטהור מדוייק כוונתו של רבינו כי העמיד את מוסדותינו "לדור דורות", ואם ח"ו אין להם תקומה ונצחיות לא פעל כלום, כלומר שאיפתו ומגמת נפשו הי' לחזות בהמשכת קיום המוסדות הק' בארה"ק לדורי דורות.

*

בהמשך המכתב קודש מתבטא רביה"ק בלשון פלאי שלא מצינו דכוותיה, וזלשה"ק: "חסתי על עמלי שלא יהי ח"ו יגיעי לריק",

הלא כל הרואה אומר אתמהה, האי צדיק נשגב גאון ישראל וקדושו שכל ימי חייו עלי אדמות היו לו חטיבה אחת של העמדת הדת על תילה והקמת תורה ויראה בכל מקום של קיבוץ יהודים יראים ושלמים, הוא ולא אחר מתבטא על מוסדותיו הק' בארה"ק בבקשה מנהמת ליבו הטהור 'חסתי על עמלי שלא יהי ח"ו יגיעי לריק' !?

והלשון מפליא עוד יותר כשנתבונן לרגע ונחשוב את

מציאות הזמן, המכתב קודש נכתב בשנת תש"כ עת אשר קהילה קדושה יטב לב בארה"ב כבר עמדה על תילה כקהילה נאה וחסודה, הישיבה הק' תורה ויראה כבר התנוסס לשם ולתפארת, אולם דוקא המוסדות הק' בארה"ק הן המה שעמדו

מי יכול לשער ולתאר
בנפשו שרבינו הק' עומד
נגדו ומתחנן אליו
ואומר: 'דוה לבי בקרבי'
אני עומד נרעש ונפחד
כי איככה אוכל וראיתי
באובדן כל עמלי ויגיעי
ח"ו, האם לא הי' כל אחד
מיד פותח כיסו ומזויל
כל מעותיו כדי להשיב
רוחו ונפשו של האי
צדיק וקדוש !?

אחרי ההתבוננות בדבריו של רביה"ק זי"ע לב מי לא יתעורר לקול הפצרתו בבקשה ובתחנונים לבוא בעזרת ה' בגבורים לתמוך ולסייע בעין יפה וברוח נדיבה למען קיום מוסדותינו הקדושים אשר בארץ הקודש המה, ובדאי ברכת צדיק יעשה רושם על כל התומכים והמסייעים להתברך לטב לחיין ולשלם, אמן.

איר האט שוין זיכער געהערט

פון אייערס א נאנטען

איבער די זעלטענע סגולות
און זכותים וואס זיי האבן זיך
איינגעקויפט

וואו זענט איר?

שליסט זיך אן!

שטופט עס נישט אפ!

שליסט אייך
אן אין מפעל

און די קינדער
וועלן מתפלל זיין
פאר אייך

אגודת

מיר זענען קריטיש אנגעוויזן אויף די ווארימסטע שטיצע פון יעדן יחיד.

ברענגט מיט לכה"פ
אויפן פלאץ **\$250**

• מגבית השנתי •

ביום חינוך הטהור

ב' ואתחנן תשס"ח

פון 6:00 ביז 12:30 אינדערפרי
אין ביהמ"ד הגדול

קרית יואל איינגעהילט אין רגש דקדושה מחזק צו זיין מוסדות יטב לב בארה"ק ביים "מגבית חינוך הטהור" קומענדיגן מאנטאג אינדערפרי

אייגענארטיגער מגבית געשפרעך פון טאג ביים ברייטן ציבור תושבי העיר - הונדערטער שליסן זיך פריש אן אין מפעל "החזקת מלמד" - ספעציעלער גורלות אויף זכותי מפעל החזקת מלמד רופט ארויס שטארקע אינטרעסע ביי קרית יואל אינוואוינער

בייגעוואוינט אזא ווארימקייט לטובת מוסדות יטב לב, ווי עס זעט זיך אן ביי די היי-יעריגע אקציע.

מפעל החזקת מלמד

אין אנבליק פון דעם אויסטערליש שווערער מצב, האט די הנהלת הישיבה היי-יאר פראקלאמירט די אויסנאם-אקציע, מיט א ברייטן רוף צום ציבור זיך אנצושליסן מיט גרעסערע סכומים, ולכה"פ זאל מען זיך אנשליסן אין דעם בארימטן מפעל "החזקת מלמד" אפצוקויפן דעם זכות פון א מלמד אין די הייליגע מוסדות אויף א וואך פארן מינימטן סכום פון \$480 אדער אויף א חודש פארן מינימאלן סכום פון \$1,500.

אין לויף פון די פארגאנגענע וואכן האבן די עסקנים פארשטארקערט די ארבעט, און האבן פרובירט אנצוקומען צו וואס מער מענטשן, אויפצוארבעטן זייער נתינה צו די אקציע, און בעיקר זיי פארצושטעלן די זכותים עצומים וואס מען קויפט זיך איין מיטן מפעל "החזקת מלמד". דער ציל פון די היי-יעריגע אקציע איז געווען - ווי שוין באריכטעט - צו

זעענדיג שוין דאן אז היי-יאר "איז עס אנדערש". די היי-יעריגע אקציע לטובת מוסדות יטב לב איז אייגענארטיג, און שטעלט מיט זיך פאר אזאנס צו וואס מען איז נישט צוגעוואוינט ביז היינט. וואס א טאג נענטער צו די אקציע, האט עס אלס מער געצויגן די אינטרעסע פונעם ברייטן ציבור, ובפרט נאכן זען די גרויסע שילדן און פלאקאטן מיט וואס דער ביהמ"ד הגדול דקרית יואל איז באצירט פון אינעווייניג און פון דרויסן, פאראינטרעסירט דאס גאר שטארק דעם ציבור וועלכע פרעגן אן ביי די חברי הנהלה, גבאי קודש און עסקנים פון מוסדות יטב לב, זיך צו דערוויסן מערערע פרטים איבער די אייגענארטיגע אקציע.

שטייענדיג אצינד שוין בלויז פינף טעג אפגערוקט פון דעם "יום חינוך הטהור" ב' פרשת ואתחנן, זענען די געפילן ביים ציבור אויף די העכסטע אקטאוועס, און זעלטן ווען פריער תושבי קרית יואל זענען געווען איינגעהילט אין א געמיינזאמע ווארימקייט לטובת סיי וועלכע מוסד בכלל, ובפרט האט מען זעלטן ווען פריער

קרית יואל - "כותלי ביהמ"ד יוכיחו" איז דער איינהייטליכער אויסדרוק וואס איז אין די פארגאנגענע טעג געהערט געווארן פון הונדערטער תושבי קרית יואל, ביים מיטהאלטן די כסדר'דיגע פארשריט איבערן "מגבית חינוך הטהור" וועלכער וועט אפגעראכטן ווערן קומענדיגן "מאנטאג אינדערפרי", ב' לסדר "ואת קולו שמענו מתוך האש" (ואתחנן), לטובת די מוסדות הקדושים "יטב לב בארה"ק" ווען די כותלי ביהמ"ד מבית ומבחוץ זענען ווי אן אפשפיגלונג צו דעם רגש דקדושה וואס הערשט צווישן די תושבי העיר, מחזק צו זיין די הייליגע סאטמארער מוסדות אין ירושלים און אין בני ברק מיט גרעסערע סכומים, באופן יוצא מן הכלל.

שוין לאנגע וואכן וואס תושבי קרית יואל גרייטן זיך צום מגבית חינוך הטהור לטובת מוסדות יטב לב בארה"ק. שוין מיט עטליכע וואכן צוריק ווען עס זענען ערשינען די ערשטע מודעות איבער די היי-יעריגע אקציע, האט דער מגבית ארויסגערופן די שטארקע אינטרעסע פונעם ציבור,

געשאפן ווערן אין די איצטיגע טעג.

די אקציע איז - ווי דערמאנט - באזירט אויף צו שאפן פטרוניס אינעם מפעל "החזקת מלמד" אבער אויך די וואס נעמען אויף זיך צו זיין אנגעשלאסן אין דעם מפעל, און האבן נישט די מעגליכקייט אויסצוצאלן דעם גאנצען סכום אויפאמאל, בעט די הנהלה גאר שטארק אז מען זאל נעמען אין באטראכט דעם אויסטערליש-שווערער מצב, און זיכער מאכן מיטצוברענגן לכה"פ \$250 דערמיט צו האבן א חלק אין אפראטעווען די הייליגע מוסדות, און צו האבן א חלק אינעם החזקת חינוך הטהור בארה"ק בכלל.

גורל אחד לה'

זייענדיג א זעלטן-אייגענארטיגע אקציע, האט די הנהלת המוסדות געפונען א וועג ווי אזוי צו פראקלאמירן אן אייגענארטיגן גורל וואס זאל זיין "פריי פון הוצאות". ווי באקאנט האט די הנהלת המוסדות אין די לעצטע צייטן גענומען אויף זיך דעם פרינציפ, וואס מער מצמצם צו זיין אין די הוצאות פון די אקציעס וואס ווערט דורכגעפירט להחזקת המוסדות, כדי אזוי ארום צו פארזיכערן בעזהשית, אז וואס מער פון דאס געלט וואס ווערט געשאפן קומט אן די דירעקט צום ציל צו וואס עס ווערט געשאנקן, נעמליך די הייליגע מוסדות אין ארץ ישראל. והיינו טעמא פארוואס ביי די אקציעס לטובת

קוקט שטארק ארויס אז אין די פארבליבענע טעג ביז צו די אקציע, זאלן זיך נאך אפירזוכן די נדיבים וואס וועלן זיך אנשליסן אין דעם מפעל, והזמן קצר והמלאכה מרובה איז די הנהלה שטארק האפונגספול, אז די אלע צו וועמען מען איז נישט אנגעקומען זיי פערזענליך צו באזוכן צוליב די איצטיגע אנגעשטרענגטע זמנים פון די נין-טעג, זאלן זיך אליינס קומען אנטראגן אפצוקויפן דעם זכות פון א מלמד אין די מוסדות הק'.

ביי די גרויסע אקציע קומענדיגן מאנטאג אינדערפרי, וועט זיין צו באקומען דער נאבעלער "החזקת מלמד ביכל" וואו עס ערשיינט אויך דער "החזקת מלמד אפליקאציע". עס געדויערט נישט מער ווי א האלבע מינוט אויסצופילן די אפליקאציע, און נאכן אונטער'חתמ'ן דעם קאנטראקט, ובפרט נאכן אויסצאלן דעם בעטראג אדער לכה"פ א חלק דערפון, איז מען שוין א גליקליכער פטרון מפעל החזקת מלמד.

נ"ר לכל אחד

אין צוזאמענהאנג מיט דעם זעלטן שווערער מצב אין וואס די מוסדות הק' געפונען זיך היי-יאר, האט די הנהלה זיך געוואנדען מיט א ספעציעלע בקשה צום ציבור, אז מען זאל מיטברענגן צום מגבית דעם סכום פון לכה"פ \$250 קעש אויפן פלאץ, כדי צו קענען שאפן די גרויסע סכומים וואס דארף

שאפן נאך לכה"פ 850 פטרוני החזקת מלמד. תושבי קרית יואל - הערענדיג פון נאנטע און בני משפחה איבער די אויסטערלישע סגולה וואס מפעל החזקת מלמד שטעלט מיט זיך פאר - האבן שוין באדייטענד ערפילט דעם ציל, ווען הונדערטער תושבים וואס זענען ביז היינט נישט געווען אנגעשלאסן אין דעם מפעל, האבן אין די לעצטע וואכן אונטערגעשריבן דעם ספעציעלן קאנטראקט מיט די עסקנים וחברי הנהלת המוסדות, אפצוקויפן דעם זכות פון א מלמד אין די מוסדות.

אנדערע זענען געגאנגען נאך ווייטער, און דערהערענדיג סיי דעם צו השעה פון דעם גאר שווערער מצב, און דערקעגן די אויסטערלישע זכותים וואס "החזקת מלמד" שטעלט מיט זיך פאר, האבן זיי דעריבער באווייליגט איינצוקויפן דעם זעלבן זכות אין טאפעלט, איינקויפענדיג די זכותים פון צוויי מלמדים, אדער דעם זכות פון איין מלמד אויף צוויי וואכן וכדומה אנדערע אופנים, מיטן ציל מחזק צו זיין די הייליגע מוסדות מיט גרעסערע סכומים באופן יוצא מן הכלל.

די הנהלה איז מחזק אבער נאך ווייט פון צופרידן. עס דארף אין די טעג נאך געשאפן ווערן ריזיגע סכומים כדי צו קענען נאכקומען דעם גרויסען פארלאנג, און עס דארף נאך אליץ געשאפן ווערן נאך בערך 350 פטרוניס וואס זאלן זיך אנשליסן אינעם מפעל החזקת מלמד. די הנהלה

מוסדות יטב לב אין די לעצטערע צייטן ווערט נישט דורכגעפירט קיין שום גורלות און מתנות, א פאקט וואס רופט ארויס דעם שטארקן שעצונג פונעם ברייטן ציבור, וועלכע זעען צו ווי די עסקנים וועלן ענדערש גרייט זיך צו מער צו פלאגן צו שאפן דאס געלט פונעם ציבור, ווי איידער אויסצוגעבן ממון הקדש אויף אומנויטיגע הוצאות.

פארט אבער האט די הנהלה מצליח געווען צו פראקלאמירן א גרויסארטיגן גורל, וואס זאל זיין סיי צוציענד און סיי פריי פון סיי וועלכע הוצאה. זינט "מפעל החזקת מלמד" איז שוין ב"ה אזא שטארק אויפגעכאפטער סגולה ביים ציבור, און אויך די וואס זענען אנגעשלאסן אין דעם מפעל זוכן שטארק אז זיי זאלן אויך קענען האבן דעם זכות פון נאך א וואך אדער עטליכע וואכן אין די היליגע מוסדות, איז דעריבער פארגעשטעלט געווארן פארן ציבור דער גורל אויף א זכות "חזקת מלמד".

די אלע וואס וועלן ביי די אקציע זיך באשטייערן מיטן גענצליך אויסצאלן א זכות החזקת מלמד לשבוע, דער סכום פון \$480, וועלן אריינגיין אין א גורל אויף א זכות "החזקת מלמד לחודש" (געווענליכע פרייז \$1,500), וואס א גאנץ חודש וועט דער זכות פון א חדר זיין מוקדש פארן זוכה בגורל. די אלע וואס וועלן ביי די אקציע זיך באשטייערן מיטן געפאדערטן סכום

פון לכה"פ \$250 וועלן אריינגיין אין א גורל אויפן זכות "החזקת מלמד לשבוע" און א גאנצע וואך וועט דער זכות פון א מלמד אין די מוסדות זיין מוקדש פאר דעם זוכה בגורל, מיט די אלע בענעפיטן וואס עס קומט מיט דערמיט, ווי אז די קינדער זענען מתפלל א ספעציעלע תפלה פאר אים, מען קען אריינגעבן א לע"ג, אדער סתם א בקשה לישועה וכדומה.

דער גורל האט ארויסגערופן א שטארקע אינטרעסע, און איז נאכן פראקלאמירט ווערן געווען דער געשפרעך פון טאג ביי די תושבי עיר קרית יואל.

סדר המגבית

דער מגבית וועט - ווי דערמאנט - דורכגעפירט ווערן קומענדיגן מאנטאג, ב' פרשת ואתחנן אין די אינדערפרי שטונדן, אנגעהויבן פון 6:00 פארטאגס, ביז 12:30 נאכמיטאג. די חשוב'ע חברי הנהלת הישיבה, גבאי קודש און עסקנים וועלן אפוארטן דעם ציבור אויף די ספעציעלע פלאטפארמע וואס וועט אויפגעשטעלט ווערן אויף די אונטערשטע שטאק פונעם ביהמ"ד הגדול, נעבן די מקוה. צוליב וואס עס ווערט ערווארטעט אז די אקציע וועט ברענגן א גרעסערער פארקער נעבן די מקוה, וועט די פלאטפארמע אויפגעשטעלט ווערן צווישן די צוויי טויערן וואס פירן אריין צום היכל צבי ראזענבערג, וואס וועט זיין סיי באקוועמער פארן ציבור, און סיי צוגענגליכער פאר די עסקנים.

אויף א באזונדערן טיש נעבן די פלאטפארמע וועט זיין אויסגעשטעלט די ספעציעלע "טעימה פעקלעך" וואס ווערט צוגעשטעלט מטעם הנהלת מוסדות יטב לב לרגל די גרויסע אקציע.

א שטאב מיט עסקנים וועלן אפוארטן דעם ציבור דורכאויס די גאנצע אקציע, כדי עס זאל נישט לאנג געדויערן דאס איבערגעבן די נתינה. ווי די עסקנים גיבן איבער וועט יעדע נתינה פון העכער \$250 אטאמאטיש אריינגעלייגט ווערן אינעם גורל, און עס פעלט נישט אויס צו ווארטן אויפן ארט.

אויך אויבן אין ביהמ"ד הגדול, וועלן די עסקנים זיצען איבערצונעמען די סכומים פון נדיבים בעם וואס ווילן זיך באשטייערן אדער מוסיף זיין אויף זייער נתינות לטובת המוסדות.

עס איז ערווארטעט אז תושבי קרית יואל ביי וועמען מוסדות יטב לב מיסודו פון רביה"ק בעל דברי יואל זי"ע איז הייליג און טייער, וועלן אויסנוצן די געלעגענהייט און קומען מחזק זיין די הייליגע מוסדות, ווי עס איז אלעמאל געווען דעת קדשו פונעם מיסד המוסד זי"ע אז עס איז חיובא רמיא אויף די בני חו"ל צו שטיצן די מוסדות הק' אין ארץ ישראל.

דער זכות החזקת המוסדות וועט זיכער ביישטיין פאר כלל ישראל, שוין בקרוב געהאלפן צו ווערן מיט די גאנצע ישועה, ושהימים האלו יתהפכו לששון ולשמחה בעגלא ובזמן קריב.

מסוד הנמים ונבונים ומלמ"ד דעת מבונים

ברשות העדה הקדושה והישרה, הנאספים למען קיום חינוך הטוהרה, וברשות אחינו בני ציון היקרים נרם יאירה, נעלה ונרוומם בנו ועטרה, ולפרסם עושי מצוה בשפה ברורה, למי שידם רב להם בהצלחת המגבית להפארה, להעמיד יסוד בסיס למוסדותינו גולת הכותרה, כל היום חונן ומלוים במסורה, להרים קרן המוסדות בעוז והדרה, ובדין הוא לאמצם ולברכם באות הוקרה.

הלוא המה ידידינו המפוארים, העסקנים נמצרים, בהצלחה למעלה מהמשוערים

מו"ה מענדל לעווי הי"ו
 מו"ה דוד כהן הי"ו
 מו"ה משולם שמעי' פריעדמאן הי"ו
 מו"ה טובי' בר"צ בראך הי"ו
 מו"ה הערשל קאהן הי"ו

אשר זכו לעורר לבב אנ"ש פה ק"ק קרית יואל

ולהגביר חיילים לטובת מופעל "החזקת מלמד" שע"י מוסדותינו הקדושים

ודין גמרא שנוכל להחזיק מועמד בעתים קשים האלו ולהרים קרן המוסדות ביתר שאת ועוז

זכות הרבים יהא תלוי בכם!

המקום ישלם לכם משלם מאוצרו הטוב כפעולתכם
 הינא חיסדא רחמי וחיי ומילי דמיטב בכל מכל כל
 זה תורה וזה שכרה לראות נחת מבנים ובני בנימ
 קרן מוסדותינו תזכו להרים עשרת מונים עדי עד
 תשבי יבוא במהרה ויגאלנו גאולת עולם אמן ואמן

המברכים בברכת ציון וירושלים, מתוך הוקרה יתירה
 הנהלת המוסדות בארה"ב

דברות קורט

מב"ק מרז רבינו הגה"ק שליט"א

סעודת רעוא דרעווין פרשת מסעי תשס"ח לפ"ק - בעטלעהעם ניו העמפשייר

האסורים, אמר מי נתן למשיסה ליעקב וישראל לבוזזים (ישעיה מב כד), ענה אותו תינוק ואמר, הלא ה' זו חטאנו לו ולא אבו בדרכיו הלוך ולא שמעו בתורתו, אמר מובטחני בו שמורה הוראה בישראל, אמרו לא זו משם עד שפדאו בממון הרבה, ולא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל, ומנו רבי ישמאל בן אלישע. ודקדק א"ז זללה"ה בייטב לב (פ' דברים) איזה חכמה יתירה ראה רבי יהושע בתינוק זה עד שהיה בטוח בו שיהא מורה הוראה בישראל, עי"ש מש"כ לדרך. ולפי דרכינו יש לומר ולפרש שאלתו של רבי יהושע בן חנניה, כי התבונן בעצמו הלא מעת החורבן כבר שפכו בני ישראל נחלי דמעות שיבנה בית מקדשינו, ועל זה שאל מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזזים שלא נתבטלו עדיין דמעותיו של עשו הרשע בתוך דמעותינו ולא זכינו עדיין לישועה, על זה השיב אותו תינוק ואמר הלא ה' זו חטאנו לו, כי חטא הוא לשון חסרון, שהחסרון היה מפני שלא היה הבכיה על העדר כבוד שמים, והיינו דאמר הלא הוי"ה זו חטאנו, כלומר דכבוד שמו יתברך חסרנו, והיה כל הכוונה רק לצרכי עצמינו, ועל כן עדיין לא נושענו ולא נתבטלו הדמעות של עשו הרשע בדמעותיו של בני ישראל.

ועל פי זה יש לפרש הכתוב בפסוקי התוכחה (ויקרא כו מב) וזכרתי את בריתי יעקב ואת את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור, וקשה למה הקדים את

ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה'. דקדקו המפרשים מה בא הכתוב להשמיענו באומרו על פי ה', דהלא כל התורה כולה נכתבה על פי ה'.

ויתבאר על פי דברי קדשו של הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע (הובא בהקדמת הספר נויר השם) אהא דאיתא בזוה"ק (שמות דף יב:) פורקנא דישראל לא תליא אלא בבכיה, כד ישתלמון ויכלון בכי דמעות דבכה עשו קמי אבוי, דאינון אחיתו לישראל בגלותיה, כיון דיכלון אינון דמעון בבכיה דישראל יפקון מגלותיה, וקשה הלא מעת החורבן כבר בכו ישראל נהרי נחלי דמעות ואיך אפשר שעדיין לא כלו דמעותיו של עשו, אולם ידוע (פסחים כט:): דמין במינו אפילו באלף לא בטל ומין בשאינו מינו בששים, והנה עשו בכה על הברכות שהיו דברים גשמיים מטל השמים ומשמני הארץ, ובכיותיהם של ישראל הם גם כן על דברים גשמיים הב חיי ומזוני, והוא מין במינו, ולכן לא בטלים הדמעות של עשו, אבל אם יהיה בכיותינו על גלות השכינה ועל צער של מעלה, אז יתבטלו דמעות של עשו מין בשאינו מינו, עכדה"ק.

ובדרך זה אמרתי לפרש מה דאיתא במס' גיטין (דף נח.) מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהלך לכרך גדול שברומי, אמרו לו תינוק אחד יש בבית האסורים, יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים, הלך ועמד על פתח בית

השכינה, והם מבטלים דמעותיו של עשו הרשע, ובזכות אותן הדמעות יצמיח לנו ישועה בקרוב.

והנה כתב בילקוט ראובני בפרשתו, כי בפסוק אלה מסעי בני ישראל נרמזו כל גליותיהן של ישראל, ורזא דמלה אלה מסעי בני ישראל, ראשי תיבות א'דום מ'די ב'בל י'ון. ובכן י"ל דכאשר ראה משה רבינו שנות הגלות אשר יעברו על בני ישראל, ובפרט הגלות האחרון גלות אדום תחת ידי עשו הרשע, ואף שכבר נשפכו נחלי דמעות משך שנות הגלות עדיין לא נושענו, כי עדיין לא נתבטלו דמעותיו של עשו הרשע בדמעות של בני ישראל, ולזה ויכתוב משה את מוצאיה"ם למסעיה"ם, שרמז משה רבינו דיציאתינו ממ"ב מסעות הללו הנרמזים על שנות הגלות, זה תלוי על פי הוי"ה, שיתפללו בני ישראל ויורידו כנחל דמעה על כבוד ה' ועל צער השכינה, ולא על צרכי עצמם, וכאשר יבכו בני ישראל עבור כבוד שמו יתברך המחולל בגוים, הושענא למענך אלקינו, אז יתבטלו דמעותיו של עשו הרשע ויזכו לגאולה שלימה.

[ב]

עוד י"ל ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה', בהקדם מה דאיתא במסכת שבת (דף פח.) ויתיצבו בתחתית ההר (שמות י"ז), אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים התורה מוטב, ואם לאו שם תהא קבורתכם, אמר רב אחא בר יעקב מכאן מודעא רבה לאורייתא. וכתב באגרא דכלה (פ' יתרו) דענין הכפיה מבואר במדרש חז"ל (הובא בתפארת ישראל למהר"ל פל"ב) שרצה השי"ת שיהיה להם דין אנוסה לא יוכל לשלחה כל ימיו (דברים כב ט). וזה שאמר (שמות כ"ז) כי לבעבור נסו"ת אתכם, לשון

יעקב הלא אברהם היה קודם. וי"ל על פי מה שפ"י כ"ק מרן אאמו"ר זללה"ה בברך משה (פ' וישלח עמוד רכב) מה דאיתא במדרש (ב"ר פ"ה ס"ג) דבשעה שראה יעקב עשו שהוא בא מרחוק תלה עיניו למרום ובכה וביקש רחמים מלפני הקב"ה, והכוונה שראה עשו שהוא בא מרחוק, היינו מרחוק בדורות העתידים שעתיד עשו לשעבד את ישראל בזכות אותם הדמעות שהוריד לפני אביו, ולכן תלה עיניו למרום ובכ"ה, היינו שכיוון את דעתו למרום על גלות השכינה ועל צער של מעלה, ועל דבר זה הוריד דמעות ובכה כדי שיתבטלו דמעותיו של עשו בדמעות שלו מין בשאינו מינו, עכ"ד. והנה אמרו חז"ל (תענית ה.) יעקב אבינו לא מת, ובכן י"ל דכמו בשעתו תלה יעקב אבינו עיניו למרום ובכה עבור צער גלות השכינה, כמו כן הוא בכל הדורות עד ימינו אלה שיעקב אבינו משתתף בצרתן של ישראל באורך ימי גלותם, והוא ע"ד דכתיב (במדבר כ טו) וירעו לנו מצרים ולאבותינו, ופירש"י מכאן שהאבות מצטערים בקבר כשפורעניות באה על ישראל. וכיון שיעקב אבינו משתתף עם בני ישראל בצער הגלות, הוא תולה עיניו למרום להוריד בכי ודמעה למען כבוד שמו יתברך, ובזכות אותן הדמעות יתבטלו דמעותיו של עשו הרשע. ומעתה יש לומר דלכן הקדים בפסוקי התוכחה וזכרתי את בריתי יעקב, כי בא בזה לחזק את בני ישראל כי באורך ימי גלותינו יזכור הקב"ה זכותו של יעקב אבינו, ואף אם דמעות בני ישראל לא יהיו אך ורק למען כבודו ית"ש, ולא יהיה אפשר שיתבטלו בהם דמעותיו של עשו, מכל מקום זכותו של יעקב אבינו אשר לא מת זה יעמוד לנו, ובכל דור ודור במשך ימי הגלות יעקב אבינו נמצא עם בני ישראל והוא מוריד דמעות עבור צער גלות

ואחרי כן היה החתם סופר מונה את מספר השנים כמה הם משנת החורבן אלף שבע מאות כו"כ שנים, ועדיין לא זכינו למנות מבנינו. בעוה"ר כהיום (שנת תשס"ח) הוא לפי החשבון אלף ותשע מאות וארבעים שנים מיום שחרבה בית מקדשינו, ועדיין לא נושענו, וכך עוברת שנה אחר שנה ואין אנו רואים סוף וקץ לימי הגלות, וחלילה אפשר ליפול בסבך היאוש, ולזה בא משה רבינו לחזק את בני ישראל דסוף כל סוף יבא הזמן אשר ירחם השי"ת ומבור גלות דלינו והעלנו, בעת שיעלה רצון העליון. ולזה ויכתוב משה את מוצאיה"ם למסעיה"ם, הבטחה לבני ישראל שיזכו לצאת ממסעם הרמוז בו הגלות, על פ"י ה', בעבור פי ה' אשר אמר במתן תורה אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם, וכיון שהיו בני ישראל אנוסים בדבר, על כן הדין עמם דלא יוכל לשלחה כל ימיו, ואם גירשה כל ימיו בעמוד והחזר, והחוב מוטל על הקב"ה השומר משמרתה של תורה להחזירנו אליו, ושוב שנית לקדשה, והבטחה זו מחזיק אותנו באורך ימי הגלות, ואף על פי שיתמהמה ואין אנו רואים קץ הפלאות, עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבא, ובני ישראל מאמינים באמונה שלימה שיבא הזמן אשר ירחם הקב"ה על בני ישראל ויוציאנו מן הגלות, כי בכל יום יש חיוב דאורייתא להחזירנו.

והשי"ת יעזור שנוכה לגאולה שלימה, ונוכה לביאת אליהו ויבשרנו בשורות טובות ישועות ונחמות, יחד עם משיח צדקינו אשר יבא לגאלינו, ונוכה להתרוממות קרן התורה וישראל והתגלות כבוד שמים עלינו בב"א.

אנוס"ה, בא האלהים ברוב מוראו, כדי שיהיה לכם דין אנוסה, עכ"ד.

והנה כ"ק מרן דו"ז זללה"ה בשו"ת דברי יואל (אה"ע סי' קכ"ז) העיר על אמרינו (בפיוט יום ליבשה) ושוב שנית לקדשה ואל תוסיף לגרשה, דהלא מקרא מלא כתיב (ישעיה נ א) איה זה ספר כריתות אמכם אשר שלחתיה וגו', ומשמע בגמרא (סנהדרין קה.) דאף כשחטאו ישראל מכל מקום מעולם לא שלח הקב"ה גט לבני ישראל, והאריך שם בכמה ראיות ממאמרי חז"ל דמשמע לכאן ולכאן, וטרח שם ליישב המדרשות חלוקות דבר דבור על אופניו, עי"ש באורך. ובאמת מדברי הפייטן משמע דהיה גירושין, מדאמר ושוב שנית לקדשה, ואלמלא היה גירושין לא היה צורך לקדש שנית. יהיה איך שיהיה כיון שהקב"ה קידש את בני ישראל באונס אף אם גירש אותנו חייב להחזירנו, דקי"ל (תמורה ה.) אונס שגירש כל ימיו בעמוד והחזר, והקב"ה הוא שומר משמרתה של תורה, ועל כן יש לו חיוב להחזירנו אליו, ובדבר זה מתחזקים בני ישראל באורך ימי גלותם שלא יתייאשו עצמם מן הרחמים, ואף כי ארכה לנו הישועה ואין קץ לימי הרעה, עם כל זה כיון שקבלנו התורה בכפייה יש לנו דין אונס דכל ימיו בעמוד והחזר, וחייב הקב"ה לגאלינו.

ומעתה י"ל דכאשר ראה משה רבינו מסעי בני ישראל באורך ימי גלותם, רצה לחזקם ולנחמם שלא יפלו ח"ו בסבך היאוש, וידוע כי מרן החתם סופר זללה"ה בדרשותיו ביום ז' אב היה רגיל להזכיר מאמר המדרש (מכילתא יתרו פרשת בחודש השלישי) כשאתם זוכים אתם מונים לבנינו, וכשאין אתם זוכים אתם מונים לחורבנו.

נערך ע"י הוועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ותשוח"ח להם

קריאת עזר ונשואתו "ברך משה" רחמי שאלמא

ע"ש כ"ק רבינו הקוה"ט מרן משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעועכי"א

קרית יואל - בני ברק

המטרה: להמציא הלוואות גדולות בתשלומים נוחים ביותר לאנ"ש שהגיע זמן כלולות בניהם בשעמו"מ

קרי
"חסדי שלמה זלמן"
 ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
 בן ר' מרדכי וורצבערער ז"ל
 נלב"ע ה' כסלו תשנ"ב
 ☆ ☆ ☆

קרי
"חסדי ישראל יעקב"
 ע"ש ר'
 ישראל יעקב אייזנבערער ז"ל
 נלב"ע סיון אייר תשנ"ו
 ואביו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
 מענדל ז"ל ג' כ"ו סיון תשנ"ה
 ואמו מרת דינה ע"ה
 ב"ר יעקב ישראל הלוי ז"ל
 נלב"ע כ"ט תמוז תשנ"ג
 ☆ ☆ ☆

קרי
"חסדי שמואל וחנה"
 ע"ש
 ר' שמואל זאב לעווי ז"ל
 ב"ר יעקב דוב ז"ל
 נלב"ע ג' תשרי תשנ"ה
 וזוג' מרת חנה ע"ה
 ב"ר חיים משה ז"ל
 נלב"ע י"ב חשוון תשל"ו
 ☆ ☆ ☆

קרי
"אנשי חי"ף"
 ע"ש
 ר' אביגדור פרידמאן ז"ל
 ב"ר נחמן ז"ל
 נלב"ע ו' שבט תש"ג
 וזוג' מרת חנה לאה ע"ה
 ב"ר יעקב פרענקל מ"ח ז"ל
 נלב"ע ב' אלול תשמ"ג
 ☆ ☆ ☆

קרי
"צב"א מרו"ם"
 ע"ש ר'
 צבי אלימלך געלבמאן ז"ל
 ב"ר אברהם ז"ל
 נלב"ע ד' אלול תשנ"ט
 וזוג' מרת ברינדל ע"ה
 בת ר' מרדכי מנחם ז"ל
 נלב"ע כ"ה תמוז תשנ"ט
 ☆ ☆ ☆

קרי
"אפרון נמט' לר' שמעון"
 ע"ש ר' שמעון דאסקאל ז"ל
 בן ר' שניאור זלמן ז"ל
 נלב"ע ז' מנחם אב תשנ"ה
 ☆ ☆ ☆

קרי
"זכרון חיים צבי"
 ע"ש ר' חיים צבי שווארץ ז"ל
 ב"ר חוקי איתמר מובי ז"ל
 נלב"ע י"ג כסלו תשנ"ה

קרי
"נפש חי"ה"
 ע"ש הרבנית הצדוקת
 מרת חי' מייזליש ע"ה
 בת מרן רבינו משה ז"ע
 נלב"ע חי' שבט תשנ"ג
 ☆ ☆ ☆

קרי
"חסדי מנחם משה"
 ע"ש
 ר' מנחם משה גאנץ
 ז"ל
 ב"ר דוב ז"ל
 נלב"ע י"ג מנחם אב תשנ"ב
 ☆ ☆ ☆

קרי
"תהלה לדוד"
 ע"ש ר' משה דוד
 מעלער ז"ל
 ב"ר חוקאל משולם ז"ל
 נלב"ע י"א תשרי תשמ"ח
 ☆ ☆ ☆

קרי
"אב"ן ישראל"
 ע"ש ר' אברהם נתן
 בערנאט ז"ל
 ב"ר ישראל ז"ל
 נלב"ע סיון חשוון תשל"ו
 ☆ ☆ ☆

קרי
"ציון לנפש חייה"
 ע"ש ר' בן ציון בנעט
 ז"ל
 ב"ר ישראל צבי ז"ל
 נלב"ע ס' שבט תשנ"ג
 וזוג' מרת חיה ע"ה
 ב"ר יהושע ז"ל
 נלב"ע י"א סיון תשנ"ה
 ☆ ☆ ☆

קרי
"חסדי בא"ר"
 ע"ש ר' אלכסנדר
 בנעט ז"ל
 ב"ר עזרא ז"ל
 נלב"ע כ"ג ניסן תשנ"ו
 וזוג' מרת רייזל ע"ה
 ב"ר אפרים ז"ל שמעון
 נלב"ע ה' סבת תשנ"א
 ☆ ☆ ☆

קרי
**"ממכון שבתו
 השגיה"**

"ברכת מוזל טוב"

הננו משגרים ברכת מוז"ט חמה ולבבית לאנ"ש החשובים כל אחד בשמו יבורך

הרה"ח ר' משה יוחנן קליין שליט"א

חבר וועד קרן עזר נישואין

לאירוסי בנו

הרה"ח ר' יעקב קליין שליט"א

לחכנס בנו הב' ירוחם אלטער ניו"ו

לעול התורה והמצוות

בעוהשי"ת

בשיר ושבח לנותן התורה מתכבדים אנו
להזמין את כל ידידינו ומכרינו שיחיו
לבוא ולהגוג עמנו ברוב עם הדרת מלך

סיום כתיבת ומעמד

הכנסת ספר תורה

אשר נכתב על שמם ולזכרם של הורינו היקרים והחשובים ז"ל

שתקיים אי"ה ברוב פאר והדר

ביום שלישי פר' ואתחנן י"א מנחם אב תשס"ח לפ"ק
(ולמס' 12.08.08)

תהלוכת ספר תורה תצא בקול רינה והמון חוגג
מביתנו רח' רב אמי 5 בני ברק
בשעה 6.30 בערב

לבית המדרש דחסידי סאטמאר
רח' הלפרין 12 זכרון מאיר ב"ב

סיום כתיבת האותיות

תתקיים אי"ה ביום שני פר' ואתחנן
בביתנו רח' רב אמי 5 בני ברק
מישעה 6.30 אחה"צ עד 9.30 בערב

ידיכם הפחטים לקראת בואכם

ענחם שלפה פרידמאן וב"ב

עלננו ששו ותחתוננו עלנו בקבלת תורה מסעי